

Hawaaruntsi Oocha Gele

Hawaaruntsi oocha maxaafize, Luqasa Wonggele kaallii xaafinttide maxaafe. Maxaafizes yeze aafe qoftta tiino Yesuusa kaallide asuntsi Geeshi Ayyaana kaalitsin, E baz ohize Wonggele qaala, Yerusalaame, Yihuda sa7a ubba, Samaara, sa7a gaxappa gaxa yellodes (1:8) wayzi yeltsezako ohodes. Maxaafize, markkatitsi Ayhude asunts gidida aykkii, kumutsi alamite yeze asunts si7ode wontsis wayzi dalggeezako ohize taarike aykkidaya. Hyay maxaafize xaafize, ammanze asuntsi Roome ka7itumo gol7isades giddara zorinttize asi maaqqikaayzannon ammano Ayhuduntsi haymaanote folo oochchiza maaqqizanno erisodes gaama labpii oochchida.

Hawaaruntsi oocha maxaafite Yesuusa baz ohize Wonggele yeltsize bessita wodite wodite dalggii dalggii hyammadannon woosa keetstsi eqqidanno beeze hyaydzdzii aafe kifile tagodes dandda7inttane:

Ammano Yesuusa Salo kezii maaqqin aykkinttidanno.

Ammano Isra7eele sa7a ubba yellidanno.

Roome gujjii Meditiraane Abba kale wutii yeze sa7a ubba dalggidanno beezane.

Hawaaruntsi oocha maxaafite aadhii benttize Geeshi Ayyaana oocha maaqqadera, Phenxeqosxe wode Yerusalaame yeze ammanzuntsalla wolqqara wodhdhidanno ohine. Yinnii gaara, maxaafize gidida oochinttide

oochito ubba benttidannigaara Geeshi Ayyaana woosa keetstsan woosa keettsa ahizuntsana kaalitsodannon mintsitsodanno gujjii ohine. Hawaaruntsi oocha gidda oochinttide oochito kiittize ammanze asuntsi de7iten woosa keettsa fettetitsa yeze wolqqa akko gaar damma yezako beezane.

Aafe Qofuntsi

Markkatitsis giigintte 1:1-26

Yesuusa wurssutsite inggide kiitan ye7odes yeze Ayyaana inggide ufayssi 1:1-14

Yihuda besite Maatiyasa doore 1:15-26

Markkatitsi Yerusalaame 2:1—8:3

Markkatitsi Yihudan Samaaran 8:4—12:25

Phawuloosa hawaaretitsi oocha 13:1—28:31

Tiino hawaaretitsi qite13:1—14:28

Yerusalaame shiiqo 15:1-35

Lam7intsa hawaaretitsi qite15:36—18:22

Hyaydzdzintsa hawaaretitsi qite18:23—21:16

Phawuloosa Yerusalaame, Qisaariyan Roomen acintte 21:17—28:31

¹⁻² Tewofiloosa, Yesuusa fa oochito aykkide wodeppa salo qitode wode yellodes, oochchidannon tamarssidannon ubba taanii ta tiino maxaafite xaafida. Salo kessadannippa tiino E fa dooride hawaaruntsana Geeshi Ayyaanara kiittida.

³ E fa madhitip suuba hyayqoppa denddidanno de7o maaqqii untis fana beezida. Oyttam gamma untis benttii Xoozze ka7itumo untana tamarssida.

⁴ Fettii ode unttera wolla mu7itera untana hyannigaar ga7i kiittida: «Ta yinttis ohide, ta Aday inggoda gayde ufays qaaltto naagotep attin Yerusalaameppa kezippete.

⁵ Akkos gayko, Wahannisa hayaatsara xammaqida, yezin eerats wodeppa suuba Geeshi Ayyaanara yin xammaqinttoda» gayda.

Yesuusa salo qite

⁶ Unttin wolla shiiqide wode, «Laatstso, Isra7eeluntsis ka7itumtto ne mahode wodita hyanno?» yaga7i oocida.

⁷ Yesuusa unttago, «Ta Aday fa adetits wolqqite oochchize woditon beriton yin erodes dandda7oos.

⁸ Yezin Geeshi Ayyaana yinttalla wodhdhide wode yin wolqqa ekkoda. Yeyizi maaqqii, Yerusalaame, Yihuda sa7a ubba, Samaaran sa7a gaxa yellodes yin taas markka maaqqada» gayda.

⁹ Yinno gaydannip maaqqii un be7izin, dhoqi dhoqi ga7i, salo kezin dhonne eza un aafittippa geentsida.

¹⁰ Yesuusa qitodera un salo mahi be7adera, bootsi ma7o ma77ide lam77i asuntsi tiirikaayzin un kale eqqii,

¹¹ «Galila asuntso, salo bi7itera, yin akkos eqqidote? Hyay yin be7izin salo qitide Yesuusa yinnii fana maaqqii ye7oda» gayda.

Yihuda besite Maatiyasa doorinttida (Maato. 27:3-10)

1:4 Luqa. 24:49 **1:5** Maato. 3:11; Mar. 1:8; Luqa. 3:16; Waha. 1:33 **1:8** Maato. 28:19; Mar. 16:15; Luqa. 24:47-48 **1:9** Mar. 16:19; Luqa. 24:50-51

¹² Yinnippa maaqqii, hawaaruntsi Shamahe Derizeppa Yerusalaame maaqqida. Shamahe Derize Yerusalaames fettii kilo metire fana yene.

¹³ Un Yerusalaame gelii, fa yeze fooqe keetsilla kezida. Unttin: Phexiroosa, Wahannisa, Yayqooba, Inddirase, Filphoosa, Toomaasa, Bartolomiyoosa, Maatoosa, Ilfiyoosa na7a Yayqooba, fa sa7itis yiqsintize Simoonara Yayqooba na7a Yihuda.

¹⁴ Hyantses ubbuntsi maachuntsara, Yesuusa intta Mayramiran Yesuusa ishuntsaran ubba fettii wozina maaqqii mintsii woossane.

¹⁵ Ye wode Phexiroosa xeeti lam7itam maaqqade ammanze asuntsi shiiqide besite denddii eqqii, hyannigaar gayda:

¹⁶ «Asunto, Yesuusa aykkiduntsana kaalitside Yihudabaz Geeshi Ayyaana tiino Dawute doontte ohide Xoozze qaalta folinttodes beezane.

¹⁷ Yihuda nuura wolla hyanna oochito oochchodes doorinttide asi.»

¹⁸ Yezin Yihuda fa gene oochitira denggide mi-isheru gade wonggida. E tiinor guphanttii gol7in, E sazita feedhinttida; E merqita wul7inttida.

¹⁹ Yihudalla afa hyanidanno Yerusalaame yeze as ubbuntsi si7ida. Yinnii gisho, yinna sa7ito fa doonara Akelddaama (Suuts gade) ga7i xeeqida.

²⁰ «Yinnan mazmure maxaafite,

«E keetsita hyarii atto;

ooden ize yezippe.

Mahi «E shuumatitsito melle ekko» ga7intti xaafinttida.

²¹ «Yinnii gisho, Laatstse Yesuusa nu gidda wutii hyanttide wode ubba nuura yezuntsappa,

²² mahi Xammaqize Wahannisa woditippa aykkii Laatstse Yesuusa salo kezide wode yellodes nuura yezuntsappa fettii asi E dendditis nuura markka maaqqades beezane» yagayda.

²³ Yinnii gisho, asuntsi dooritis Yosxoosa gaaze Barssabaasa ga7inttize Yoosefan Maatiyasa lam77untsana shiishida.

²⁴ Yinnippa suuba, Xooz woossittera, «As ubba wozina erize Laatstso, hyantsi lam77untsappa ne oona doorezako nuna beezo.

²⁵ Yihuda fa bessa qitii, ashshide oochchite hawaaretitsi oocha ekkode gaar hyantsesappa nuus shago» gayda.

²⁶ Unttis ixa olida. Ixitan Maatiyasad wodhdhin Maatiyasa taphpho fettii hawaaruntsalla gujintida.

2

Geeshi Ayyaana wodhdhe

¹ Phenxeqosxe gaaze qamma yellide wode ammanzunts ubba wolla fettii bessa shiiqii yene.

² Qoppikaayzin damma tookkii ekkii qitode fana yeze baqo guumii saloppa yi7i un yeze keetsite kumida.

³ Mahi tama loxe fana aazize lissanuntsi unttis benttida, shaakkintti shaakkintti un ubbuntsalla bettida.

⁴ Un ubbuntsi Geeshi Ayyaanara kumii dumma dumma doonara ohinttode fana Geeshi Ayyaana unttis ohode fana inggidannigaar ohe aykkida.

⁵ Ye wode saloppa oomora yeze sa7a ubbappa yi7ide Xooz zhashtize Ayhuduntsi Yerusalaame yene.

⁶ Yinna ootsito si7ide wode gaama asi shiiqida. Ammanze asuntsi un fa doonara ohinttoder a si7ide gisho

⁷ gawude baz dhabin gaama qoppii, «Hyantsi ohinttize asuntsi ubba Galila as baane?

⁸ Yeezin, nuunii, nu yelinttide gade doonar un ohinttoder a wayzi si7odes dandda7ido?

⁹ Nuunii Phartte, Meedona, Elaamen, Mesphe-x-omiya, Yihuda gidda, Qaphadooqiya, Phanxoosa, Isiya,

¹⁰ Phirgge, Phinfile, Gibxxe, Qaarena kale yeze Liibiya worada yezuntsana. Nuuppa bagguuntsi Roomeppa yi7ide asi.

¹¹ Ayhuduntsin Ayhuduntsi ammano gelide asuntsi, Qarxeesan Arabe asuntsi, Xoozii oochhide damma oochito nu doonar ohinttoder a nu si7ine» yagayda.

¹² Ubbuntsi gaama qoppii, ga7odebaz dhabin woligo, «Yii7i hyanno akko gawude?» gayda.

¹³ Yezin melluntsi, «Hyantses kaxxikaayze woyne uzhii matsinttida» yaga7i leqqida.

Phexiroosa ohe

¹⁴ Yezin Phexiroosa, taphpho fettii hawaaruntsara denddii eqqii, fa qaaltto dhoqi yiiizii, unttago hyannigaara yaga7i ohida: Ayhuduntso, Yerusalaame yeze ubbuntso, ta ohizanno si7ote.

15 Wonttappa hyaydzdzii saate maaqqide gisho yin qoppizannigaara hyantsi asuntsi matsintikaaya; yinna yin achcha erinttidebaz maaqqo.

16 Yezin hyanna hyanidanna nabe Iyu7eella ohidanna folinttode fana.

17 « Xoozii, wode wurssutsite hyannigaara hyanoda yagaane:

taanii as ubballa ta Ayyaana gussoda.

Yin dhiiratsi na7untsin maachi na7untsi, tinbbite ohoda.

Yin yidhdhuntsi qonccitsi be7ada; yin cimuntsi abukko abukkoda.

18 Yinna wodite tana ammanze dhiiratsi aruntsallan maachi aruntsalla ta ta Ayyaantto gussoda; un tinbbite ohoda.

19 Mahi taanii afa salo kille baz, yeekka sa7a malla beessada. Suutsi, taman damma cuga qayqayo bentoda.

20 Damman bonchcho maaqqide Laatstse wode, yellodannippa tiino awa dhumoda; aginan suutsi fana yi7ada.

21 Yinna wodite hyannigaara yi7oda; Laatstse suntsito xeegezee ooden attoda ya-gayda.

22 «Isra7eele asuntso, hyanna qaaltto si7ote. Naazirete Yesuusa oona yezako, Xoozii yin gidda oochchide kille bazin mallan yinttis qonccidanno yin, yin ommite erane.

²³ Xoozze tiino qofiten E eritii baggara Yesuusa aadhii ingginttida. Yinttin eza higge baayzuntsi kushe masqalalla suxxii wodhida.

²⁴ Yezin hyayqo eza aykkodes dandda7oosse gisho Xoozii hyayqo wolqqa dhabsi eza dentst-sida.

²⁵ Dawute E baz ohitera,
« Taanii tannaame fana,
Laatstsii ta mizaqite yene.
Laatsta ubba wode ta tiino be7ine.

²⁶ Yinnii gisho, ta wozintta ufayttida;
ta il7antsite ufayssi kumida;
hyayqqize ta ashita ufayssara yessada.

²⁷ Akkos gayko, ta shemppito si7oole gidda ashshoos.

Mahi ne Geesha wooqas ashshoos.

²⁸ Ne tana de7o oge erisida;
Ne taara yezannippa ta ufaysita kumutsi maaqqane»yagayda.

²⁹ «Ishuntso, nu aday Dawutebaz ta yinttis geeshi ohoda. Dawute hyayqqii mooginttida; E boozita hyayno yellodes nu kale yene.

³⁰ Dawute nabe maaqqide gisho Xoozii E na7untsappa feta E ka7itumo araatalla bettit-sodes ees caaqqide caaqito erane.

³¹ Yinnii gisho, Kiristtoosa denddito tiino bi7i, «E shemppita si7oole benttaamannon; E ashita wooqaamanno» ohida.

³² «Xoozii, hyaya Yesuusa hyayqoppa dentsi-dannis nuunii ubbuntsi markka.

³³ Yinnii gisho, Xoozze mizaqi zalara eza dhoqi dhoqi yiizii, ees inggoda ga7inttide Geeshi Ayyaan Adeppa ekkii, hyanno yin hyatte be7izannon si7izanno nuulla afa gussida.

³⁴⁻³⁵ Akkos gayko, Dawute fa ommite salo kezikaaya yezin:

«Laatsti, ta Laatsta, <Ta ne morkkuntsana
ne tohita yedhdhize bessi mahode wontsis
hyanne taappa mizaqi zala betto gayda»
yagayda.

³⁶ «Yinnii gisho, hyay yin masqalalla suxxide Yesuusa, Xoozii Laatstsin Kiristtoosa mahidanno Isra7eele as ubbuntsi turip ero» yagayda.

³⁷ Asuntsi Phexiroosa ga7idanno si7eze wode fa wozintte azzanii bochinttii Phexiroosan hyankuntsi hawaaruntsago, «Ishuntso, yeezin nuunii akko oochcho?» yagayda.

³⁸ Phexiroosa unttago, «Yin nagartta atto ga7inttode gaar nagarttippa maaqqii, yin fete fete Yesuus Kiristtoosa suntsite xammaqinttote. Xoozii inggize Geeshi Ayyaana imo ekkoda.

³⁹ Xoozii inggoda gayde ufays qaala yinttis, yin na7untsisin Laatstsi nu Xoozay faago xeegezize hyaako yeze ubbuntsis» yagayda.

⁴⁰ Phexiroosa unttis melle qaalan gujjii markkidhii, «Hyantsi wobbo asuntsalla yo7odes yeze firddappa yin ommito ashshote» yaga7i zorida.

⁴¹ Phexiroosa ohidanno ekkiduntsi xammaqinttida. Ye wode hyaydzdzii mukul maaqqade asuntsi ammanii gujunttida.

⁴² Un hawaarunsi timirttera, fettetitsara, wolla katstsa me7eran Xooz woosara miinggi yene.

Ammanze as fettetits de7o

⁴³ Hawaarunsi kushe gaama kille bazin malla oochinttize gisho asunts ubba zhashtida.

⁴⁴ Ammanze ubbunsi fettilla yene; faas yezebaziton ubba fettilla gishinttane.

⁴⁵ Un faas yezebazito bayzi birtto fetes fetes koshshide fana gishane.

⁴⁶ Ubba wode fettii wozinara maaqqii Xoozze Keetstsa shiiqane. Fa keetstsan fete feta xeezii ufayssaran lo77o wozinara katstsa muune.

⁴⁷ Xoozza galatittera as ubba gidda nashshintida. Laatstsi attize shemppo qammite qammite untalla gujjane.

3

Tohe wobbo atstse faxe

¹ Fettii ode Phexiroosan Wahannisan Xooz woossodes uddufun saate Xoozze keetstsa hyangida.

² Yelinttidannippa denddii tohe wobbo maaqqide fettii asi Xoozze keetstsa gelize asappa muxaata woossode fana ubba wode lo77o gaaze Xoozze Keetsitis furtsite tookkii ki7i gaddane.

³ Ye atstse Phexiroosan Wahannisan Xoozze keetstsite gelodes ye7odera bi7i untana muxaata woossida.

⁴ Unttin eza dakkii bi7i, Phexiroosa «Nuna hyanka bo7o» yagayda.

⁵ Tohe wobbo atstse un akko baz inggoda aazin untana bi7ida.

⁶ Yezin Phexiroosa eego, «Taas biran worqqan baaya, yezin taas yezanno ta nees inggoda. Naazirete Yesuus Kiristtoosa suntsite denddii goden hyankan yedhdho» yagayda.

⁷ Yinnippa maaqqii, E mizaqi kushito aykkii dentstsida. Ellisii E tohitan qilchitan minggida.

⁸ Attsay doollii denddii eqqida. Goden hyankan yedhdhe aykkida. Yinnippa maaqqii, yedhdhitera, doolliteran Xooz galatittera untara wolla Xooze keetsta gelida.

⁹ E yedhdhoderan Xooz galatoderan asunts ubba eza bi7ida.

¹⁰ Bi7ide ubba muxaata woossodes lo77o gaaze Xooze Keetsta furtsite bettide eza maaqqi-danno erida; E hyanidanno bi7i gaama qofara kumida.

Phexiroosa Xooze Keetsta ohide ohe

¹¹ Attsay Phexiroosappan Wahannisappan du-uxoos ga7i aykkii yezin asuntsi ubba gaama qoppii, Solomona furtsi gaaze bessa wolla unttago yi7ida.

¹² Phexiroosa asuntsana bi7ide wode asuntsago, «Isra7eele asuntso, akkos hyanne gaama qoppete? Woy akkos nuna dakkii be7ete? Nuunii nu wolqqara woy nu Xooz zhashtide gisho hyay atsta fa toher yedhdhode gaar yiissada yinttis aazane?

¹³ Abrahama, Yisaaqa, Yayqooba Xooze, nu aduntsi Xooze, fa na7aya Yesuusa bonchchida. Yezin yin hyayqos aatsii inggidaya Philaaxoosa

billodes koyin yin E tiino, «Nu eza koyoos» ya-gayda.

¹⁴ Yin geeshizan xillizan, «Nu eza koyoos» ga7i, shemppo wodhidaya yinttis billode gaar Philaax-oosa woossida.

¹⁵ De7o inggizaya yin wodhida, yezin Xoozii hyayqoppa eza dentstsida. Yinnis nu markka.

¹⁶ Hyay yin be7izen erize atstse faxii miing-gidanna Yesuusa suntsite ammanidanne. Hyay yin ubbunts tiintte eza hyannigaar fatstside E Yesuusa ammanide gisho.

¹⁷ «Hyatten ta ishuntso, yinttin yinttana kaalit-sizunts gaar, erikaayzara oochchidanno ta erane.

¹⁸ Yezin Xoozii zaga nabunts ubbunts doontte, «Kirsttoosa madha ekkodes beezane» yagay-danno yi7i folinttode fana oochchida.

¹⁹ Yikke, Xoozii yin nagartto atto gawude gaar maarotitsi geloten Laatstsago maaqqote.

²⁰ Laatstse kaleppa mintsitsize wode yinttis ye7ode fana Xoozii eza tiinidhdhii dooride Kirist-toos Yesuusa yinttis dakkoda.

²¹ Xoozii fa geeshi nabunts doontte zaga ohi-danni gaar ubba bazi killidhdhdode wode yellodes Yesuusa salo gam7odes beezane.

²² Muse, «Laatstse Xoozii tana dentsidanni gaar yin gidda fa yinttis nabe dentstsoda. Yin E gaazanno ubba si7ote.

²³ Ye nabize ohizanno si7oosse atstse ooden as giddappa shaakkintti dhaboda» gayda.

²⁴ «Mahi Saamu7eelappa aykkii yeze nabunts ubba yinna qammitibaz ohida.

²⁵ Yin nabunts na7untsana; mahi Xoozii Abrahamas, «Sa7a yeze as ubba ta ne kochchiti baggar anjjoda» ga7i nu aduntsis gelide caaqo qaala laattode na7untsana.

²⁶ Xoozii yinttana ubba yin iita ogitippa mahi anjjode fana fa na7aya dentsii yinttis tiinii dakkida» yagayda.

4

Phexiroosan Wahannisan Ayhude Shanggo tiino

¹ Phexiroosan Wahannisan asuntsis ohodera kahinunts hyalaqunsi, Xoozze Keetstsito naagizunts hyalaqizen Saduqaawunsi unttago yi7ida.

² Un Yesuusa hyayqoppa denddidannon E baggara hyayqoppa dendo yezanno asuntsana tamaarsside gisho kaccida.

³ Yinnii gisho, untana aykkii sa7ita uguride gisho wonttode wontsis achi keetsta geltsida.

⁴ Yezin qaala si7iduntsappa gaamunsi amanida. Ammanide dhiiratsi asunts faydita ichchin mukul yellida.

⁵ Wonttitsiti ode gade ahizunts, cimuntsin, higge asttamaarunts Yerusalaame shiiqida.

⁶ Yentsi asunts gidda kahinunts hyalaqize Haannan, Qayyaafa, Wahannisa, Iskkinddiroyan kahinunts hyalaqa iginunsi ubba yene.

⁷ Phexiroosan Wahannisan fa tiintte essi, «Akko wolqqara woy oode suntsite hyanno yin oochchido?» yaga7i oocida.

⁸ Ye wode Phexiroosa Geeshi Ayyaanar kumii,
«Ahizuntson, cimuntso,

⁹ hyayno hyay tohe wobbo atstsos oochinttide
lo77o oochchitisin E wayzi faxezako yin nuna
qurichchiko,

¹⁰ masqalalla yin suxxin, Xoozii hyayqoppa
denttside Naazirete Yesuus Kiristtoosa suntsite
hyay atstse faxii yin tiintte eqqiday yinttisn
Isra7eele as ubbuntsis erinttidebaz maaqqe.

¹¹ «Yin <Keexxizuntsi leqqii ixside shuchchize,
keetsi mayzenes omman,
ubbappa aadhize shuchchi maaqqida;
ye shuchchize Yesuusa.>

¹² Yinnii gisho, atotitsi E baggarap attin melle
oode baggaran yi7ikaaya. Nu E suntsite attode
gaar as ubbas Xoozii saloppa oomora inggide
melle suntsi baaya» yagayda.

¹³ Shiiqide asuntsi Phexiroosan Wahannisan
qonccizi ohidanno bi7ide wode un
tamaarikaayze cer asi maaqqidanno qoppii
gaama nashshida; un Yesuusara yezanno erida.

¹⁴ Mahi faxide atstse Phexiroosaran Wahan-
nisara eqqidanno asuntsi bi7in gawude baz
dhabida.

¹⁵ Yezin Phexiroosan Wahannisan bale kessade
gaar yiizii fa gidda,

¹⁶ «Hyantsi asuntsalla nu akko oochcho?
Un kushite oochinttide damma kille baz
Yerusalaame yeze ubbuntsis qonccida. Nu yinno
aachchodes dandda7oos.

¹⁷ Yezin hyanna ohita as gidda dalggaame gaar
yikkeppa hyantsi asuntsi Yesuusa suntsite mulon

ohaame fanan tamarssaame fana kayoda» ga7i zorinttida.

¹⁸ Unttana xeezii, Yesuusa suntsite yikkeppa ohaame gaar woy tamarssaame gaar kiittida.

¹⁹ Yezin Phexiroosan Wahannisan unttago mahi, «Xoozses kiitinttodanippa yinttis kiitinttodannippa Xoozze tiino aanna lo77o yezako ane yin firddote.

²⁰ Nu bi7idannon si7idannon ohikaayzara si7i gawudes dandda7oos» yagayda.

²¹ Cimuntsin worzha ahizuntsii tiinostippa miintsi kaccii untтана dakkii ashshida. Asuntsi hyanidannis Xooz galatii bonchchide gisho untтана firddodes dandda7ikaaya.

²² Yinna kille oochite hyarggitippa faxide atstes laytsita oytamappa aadhane.

Ammanze as woosa

²³ Phexiroosan Wahannisa billinttii ammanze bagguuntsago hyanggi, kahinunts hyalaquuntsin cimuntsi faago gaydebaz ubba unttis ohida.

²⁴ Un yinno si7ide wode fettii wozina maaqqii Xoozza hyannigaara yaga7i woossida: «Ubba Ahize Laatstsayo, salo, sa7a, abban un gidda yezanno ubba medhhdhidayo,

²⁵ Neenii ne arize, nu aday Dawute doontte Geeshi Ayyaanara,

«Ayhude maaqqoosuntsi akkos zuuzinggido?

Worzhuntsi akkos cer zorinttido?

²⁶ Sa7a kaatuntsin

worzha ahizuntsi wolla Laatstsellan
Tizhinttidellan denddida yagayda.

27 «Turon, Heroodisan Phenxe Philaaxoosa Ayhude maaqqoose asuntsaran Isra7eele asuntsara ne tizhide ne geeshi Na7ay Yesuusalla denddodes hyanna katamtte shiiqida.

28 Mahi neenii ne wolqqaran ne qofar oochchoda ga7i qoppii bettide baz ubba un folida.

29 Hyatten Laatstso, un manddizanno bo7o; nuunii ne aruntsii ne qaalto kumutsi wozinar ohode gaar nuus wolqqa inggo.

30 Ne geeshi oochanchchize Yesuusa suntsite hyargginttizuntsana fatstsodes, kille bazin gaama qofize baz oochinttode gaar ne kushito micco» ga7i woossida.

31 Un Xooz woossidannippa suuba un shiiqide bessita en7ida. Un ubbuntsi gidda Geeshi Ayyaana kumin Xoozze qaalto qonccizi ohida.

Tiino ammanze asuntsi fettetitsi

32 Ammanzuntsi ubbunts qofaran wozinaran fetto maaqqida. Un faas yeze baz ubba ta baz ga7i ohoos. Yezin faas yezanno ubba wolla maadinttane.

33 Hawaaruntsi Laatstse Yesuusa hyayqoppa denddidanno damma wolqqara markkidhane. Xoozii un ubbuntsis damma aadho keehatitsi inggida.

34 Gade maaqqin keetstsi yeze ubba bayzi birtto wolalla gaddane. Yinnii gisho ammanzunts gidda madhidhize fettin baaya.

4:27 Maato. 27:1-2; Mar. 15:1; Luqa. 23:1, 7-11; Waha. 18:28-29

4:32 Hawa. 2:44-45

³⁵ Birtto ki7i hawaaruntsis inggane; yinna birtto fetes fetes koshshide fana shaakkii shaakkii inggane.

³⁶ Qoophiroosa gaaze besite yelinttide Yoosefa gaaze Leewe kochchappa maaqqide fete yene. E suntsito hawaarunsi Barnnabaasa (Mintsitsize na7a) gayda.

³⁷ Barnnabaasa faas yeze gadito bayzi birtto ki7i hawaaruntsis inggida.

5

Hananiyan E machchita Saphphiiran

¹ Fettii Hananiya gaaze atstse fa machchita Saphphiirira gade bayzida.

² Yinna bayzide birtippa fa machchita erizin ashshii, attidanno ki7i hawaaruntsis inggida.

³ Yezin Phexiroosa Hananiyago, «Ne Geeshi Ayyaana cimmode gaaran gadito bayzide birtippa shaakkii ashshode gaar Xalahe ne wozintte akkos gelido?

⁴ Neenii bayzodannippa tiino gadize nebaz baane? Mahi ne bayzi maaqqinin miishita nebaz baane? Yeezin, yinnii gaarize baz oochchodes akkos ne wozintte qoppido? Ne Xooz tiino worddidhdhidap attin as tiino worddidhdhikaaya» ya-gayda.

⁵ Hananiya yinna qaaltto si7ide gaar gol7i hyayqqida; yinno si7ide ubbunsi damma zhashtida.

⁶ Na7atitsunsi denddii E ahito ziidhii xaaxii kanggi moogida.

⁷ Hyaydzdzii saateppa suuba Hananiya mach-chita yinno erikaayzara Phexiroosa yeze besite gelida.

⁸ Phexiroosa iigo, «Yin gadito yinna birtis gammatii bayzidate? Ane taas oho» yagayda.

Izan, «Yee, yinna birtis gammatii bayzida» yagayda.

⁹ Phexiroosa maachito, «Neeran ne azinzera Laatstse Ayyaana fattanodes akkos zorinttidote? Yikke, ne azinza moogide asuntsi bale yene; nenan un bale kessoda» yagayda.

¹⁰ Maachita iira Phexiroosa tohiti kale gol7i hyayqqida; shakanuntsi gelize wode hyayqqi-danno denggi bale kessii, I azinze kale kanggi moogida.

¹¹ Kumutsi woosa keetsitan yinno si7ide melle asunts ubba damma zhashtida.

Kille bazin gaama qofize bazin

¹² Hawaarunsi gaama qofize bazin kille baz asunts gidda oochchiter yene. Ubbuntsi fettii wozinar Solomone furttsa shiiqane.

¹³ Melle asappa fettii asin untar maadinttodes miinggikaaya, yezin asuntsi untana bonchchida.

¹⁴ Ammanze dhiiratsuntsin maachunts faydita tiinostippa gaanggite qitida.

¹⁵ Yinnii gisho, asuntsi hyargganchchuntsana shanchafaran alggara tookkii Phexiroosa aadhize wode E dashita untappa fetalla fetalla dashode gaar oge doona kessii gaddane.

¹⁶ Mahi gaama asuntsi Yerusalaame kale yeze katamappa hyargginttizuntsana tuna ayyaana

waayitsize asuntsana ekkii ye7ine; ubbuntsin faxane.

Hawaaruntsalla baytsi denddida

¹⁷ Kahinunts hyalaqizen eera yeze Saduqaawuntsi ubba ixxera kumii hawaaruntsalla denddida.

¹⁸ Hawaaruntsana aykkii worzha achi keetsta olida.

¹⁹ Yezin Laatsti kiitanchcho qamma achi keetsta furtsito bugii hawaaruntsana bale kessii,

²⁰ «Hyanggi, Xoozze Keetsta eqqii hyanna kille de7o qaaltto asuntsis ubba ohote» yagayda.

²¹ Hawaaruntsi yinno si7ide wode wontta gooda Xoozze keetsta gelii tamaarsse aykkida.

Kahinunts hyalaqizen eera yezuntsi yi7i, Isra7eele cimuntsana ubba xeezii shiishii hawaaruntsana fa tiino ko7ode gaar wottaddaruntsana achi keetsta kiittida.

²² Yezin wottaddaruntsi achi keetstsita hyanggi hawaaruntsana denggikaaya. Suub maaqqii yi7i asuntsago,

²³ «Nu hyanggize wode achi keetsiti furt-sita mintstsii gorddinttin, naagizuntsi furtsite eqqiduntsana denggida. Yezin nu furtsito bugize wode gidda melle atto yezin fettii asin baaya» yagayda.

²⁴ Yinnii gisho, Xoozze Keetstsita wottaddaruntsana kiittize kahinunts hyalaquntsi yinno si7eze wode «Hawaaruntsalla akko hyanido?» ga7i tawida.

²⁵ Ye wode fettii asi unttago yi7i, «Yikke, yin accide asuntsi Xoozze Keetstsita eqqii asuntsana tamarssane» yaga7i untis ohida.

²⁶ Xoozze Keetstsita wottaddaruntsana kiittize fa wottaddaruntsara hyanggi hawaaruntsana ki7ida. Yezin un fana asuntsi shuchchara dhogoda ga7i zhashtide gisho untana aaddashi ki7ida.

²⁷ Un hawaaruntsana ki7i, shiiqide shanggunts tiintte essin kahinunts hyalaqize unttago,

²⁸ «Yintana nuunii ye atstse suntsite tamarssaame gaar mintstsii kiittikaane? Yikke, yin timirttito Yerusalaame katama ubba yeltstsida. Ye atstse shemppitis nuna galisades koyanene?» yaga7i oocida.

²⁹ Phexiroosaran hyankko hawaaruntsara unt-tis mahite, «Nuunii asis kiitinttodannippa Xoozis kiitinttodes beezane.

³⁰ Masqalalla yin suxxii wodhide Yesuusa nu adunts Xoozze hyayqoppa dentsida.

³¹ Isra7eeluntsi nagarappa maaqqade gaaran un nagartta atto ga7inttode gaar Xoozii Yesuusa ahizayan ashshizaya mahi bonchchora faappa mizaqi zalar bettitsida.

³² Yinnis nu markka; mahi Xoozze fana kiit-inttizuntsis inggide Geeshi Ayyaanan markka» yagayda.

³³ Shiiqide asuntsi yinno si7eze wode damma zhilidhdhii, hawaaruntsana wodhodes qoppida.

³⁴ Yezin as ubba gidda damma bonchchinttide, higge asttamaare maaqqide, Gamaaliyale gaaze fettii Farisaawuze denddii eqqii hawaaruntsana eerats gode bale kessode gaar kiittida.

³⁵ Yinnippa suuba, shiiqide asuntsago, «Isra7eele asuntso, hyantsi asuntsalla yin oochchodes qoppide bazitippa naaginttote.

³⁶ Akkos gayko, hyannippa tiino Tewodaasa fana, «Ta damma» ga7i denddin, oyddii xeet maaqqade asuntsi eera wolla maaqqida. Yezin eza wodhin eza kaallize ubbuntsi laanttin fatst-soosse as maaqqii attida.

³⁷ Yinnippa suuba, asuntsi faydinttide wode Galilappa yeze Yihuda denddii gaama asuntsi fana kaallode gaar yiizida, yezin eza wodhin eza kaallize asuntsi ubba lanttida.

³⁸ Hyatten ta yinttis ohine; hyantsi asuntsappa shaginttote; untana bochchippete. Akkos gayko, hyanna qoftton hyanna oochito asi oochchizebaz maaqqiko dhaboda.

³⁹ Yezin hyanna qofttan hyanna oochita Xoozappa yi7idebaz maaqqiko, yin untana dhabssodes dandda7oos. Turippa yin Xoozara kaccinttitera benttaame fana» yaga7i ohida. Yinnii gisho, shiiqide asuntsi Gamaaliyale zoridanno ekkida.

⁴⁰ Hawaaruntsana hyankka faago xeezii alang-gara garafizida. Yinnippa suuba, unttago, «Yesuusa suntsito lam7intsa ohippete» ga7i billii dakkida.

⁴¹ Yesuusa suntsiti gisho un borintte beezzebaz maaqqidanno erize gisho shanggunts tiinoppa ufayttitera kezida.

⁴² Un ubba wode Xoozze keetstsan as keetstsan Yesuusa E Kiristtoosa maaqqidanno tamarssen sabbaken ashshikaaya.

6

Laappun diyaqonaatuntsi doorintto

¹ Ye wode kaallizunts faydita gaanggi gaanggi hyanggoda, Girike doona ohinttize Ayhuduntsi Yihuda gidda yelintti yeze Ayhuduntsalla zuuz-inggida. Akkos gayko, Girike doonara ohinttize Ayhuduntsi, «Awaras ingginttize katsite nu azinii baayze maachuntsi qohinttida» yagayda.

² Taphpho lam77i hawaaruntsi woosa keetsta as ubba xeezii, «Nu Xoozze qaala ohizanno ashshii katsta muuzanna nuus beezoos.

³ Yikke, ishunto, lo77o oochara, Geeshi Ayyaananan cinccatitsara kumide laappun asuntsana yin giddappa doorote; nuunii untana hyanna oochitis shuumoda.

⁴ Yezin nuunii, ubba wode Xooz woosaran qaala tamarssera minggoda» yagayda.

⁵ Hawaaruntsi ohide ohita asuntsana ubba ufayssida. Yinnii gisho, ammanon Geeshi Ayyaana kumide Isxifaanosa, Filphoosa, Phiroko-roosa, Niqaarona, Ximoona, Pharmmeenana Ayhude ammano gelii maaqqide Anxookiya Niqola-woosa doorida.

⁶ Untana hawaaruntsi tiino essin, hawaaruntsi untalla kushe gaddii Xooz woossida.

⁷ Xoozze qaala dalggitter hyanggida. Yerusalaame yeze ammanzunts faydita loytsii gaanggitter hyanggida; gaama kahinuntsin ammanida.

Isxifaanosa aykintte

⁸ Isxifaanosa aadho keehatitsaran wolqqara kumii asunts gidda gaama qofize bazin kille baz oochchane.

⁹ Arotitsappa kezide Ayhude woosa Keetsta asuntsi Qereenappan Iskkinddiriyappa Kilqiyappan Iisiyappa yi7ide fettii fettii asuntsi denddii Isxifaanosara lallida.

¹⁰ Yezin Isxifaanosa ohite yeze cinccatitsiton Ayyaanza un ixnodes dandda7ikaaya.

¹¹ Yinna wodite un, «Musen Xoozin E cashshadera si7ida» gaaze worddo asuntsana dentsida.

¹² Yinnii gaar yiizii asuntsana, cimuntsanan higge asttamaaruntsana eella afa dentsitsida. Isxifaanosa aykkii Shanggo tiino kanggida.

¹³ Eella afa faydide worddo markkuntsi, «Hyay atstse hyanna Geeshi Keetsiton Muse higgiton mahi mahi cazhane.

¹⁴ E, «Hyay Naazirete Yesuusa, hyanna Xoozze Keetsito laloda; mahi Muse nuus inggide higgito laammoda» yagaaze worddo markka essida» yagayda.

¹⁵ Shanggo shiiqite bettide asuntsi ubbanna Isxifaanosa loytsii be7ize wode E sintta kiitanchcho sino maaqqii benttida.

7

Isxifaanosa ohe

¹ Kahinunts hyalaqize Isxifaanosago, «Hyanna turo?» yaga7i oocida.

² Isxifaanosa, «Ta ishuntson, ta aduntso, si7ote! Nu aday Abrahamama Kaarane yessades hyam-madannippa tiino Masephexoomiya yessadera, bonchcho Xoozze ees qonccii,

³ «Ne gaditippa ne iginuntsappa shaakkintti ta nena beezze sa7a qito» yagayda.

⁴ Ye wode Abrahamama Kalddaawyaane gadeppa kezii Kaarane sa7a yezida. E aday hyayqqidan-nippa suuba Xoozii eza hyanna sa7ite hyatte yin yezanne ki7ida.

⁵ E hyanna gaditippa melle atto yezin toher yed-hdhize bessin Abrahamas inggikaaya. Yezin na7a eesi baayze wode Xoozii hyanna sa7ite eesin E kochchitis laattode bessi mahi inggodanno qaala gelida.

⁶ Xoozii Abrahamago, «Ne kochchita melle sa7a zaqqotitsa yessada; ize oyddii xeet bere un aro maaqqii aqode fanan un7inttode fana ohida.

⁷ Yezin ta ne kochchito ahize worzhuntsalla firddoda. Yinnippa maaqqii, un yinna gaditippa kezii hyanne taas goynoda» gayda.

⁸ Xoozii Abrahamama kochchita garrazinttode gaar eera caaqin, Yisaaqa yelinttide osfuntsa qammite garrazinttida. Yisaaqa Yayqooba yelida; mahi Yayqooba taphpho lam77i fa na7untsana, zartii ade maaqqiduntsana garrazida.

⁹ «Yayqooba na7untsi Yoosefa ixixii Gibxxe gade arotetsis bayzida, yezin Xoozze eera yene.

¹⁰ Eza, E madhiti ubbappa kessida. Gibxxe kaat Faroona tiino saban cinccatitsin eesi inggida. Gibxxe kaati Yoosefas Gibxxe sa7an fa keetstsito ubba ahode fana adetitsi wolqqa inggida.

¹¹ «Gibxxen Kanaane sa7a ubba naye gelii

gaama asi waytsida. Ye wode nu aday Yayqooba na7untsi katsta denggodes dandda7ikaaya.

¹² Yayqooba Gibxxe sa7a katsta yezanno si7i nu aduntsana tiino yeyga dakkida.

¹³ Lam7intsa hyanggite Yoosefa fa ishuntsis fana erisida. Gibxxe kaatizen Yoosefa kochchito erida.

¹⁴ Yoosefa fa aday Yayqoobaran fa kara asuntsana, laappun tam ichchin asuntsana faago ye7ode gaar dakkii ki7izida.

¹⁵ Yayqooba Gibxxe sa7a wodhdhida; ezin E na7untsi ize hyayqqida.

¹⁶ Un ahita yinna bessitippa Seekeme tookkintti hyanggi, ize Abrahamama Emoore na7untsappa gaama birara wonggide boozite mooginttida.

¹⁷ «Yezin Xoozii Abrahamas inggoda gaydanno folize wodita yellodes ukkide wode Gibxxe sa7a yeze nu asuntsi gaanggi gaanggi hyanggida.

¹⁸ Yinnippa suuba, Yoosefa eroosse melle kaati Gibxxe sa7a ka7itida.

¹⁹ Ye kaatize nu kochchito genii eerats na7untsi hyayqqode fanan untana bale kessii olode fana nu aduntsana un7itsida.

²⁰ «Yinna wodite Muse yelinttida; E Xoozze tiino gaama lo77o bishshar yeze na7a. Fa aday keetsta hyaydzdzii agina yellodes diccida.

²¹ Muse kanggi hayaatsi gaxa gaddide wode Gibxxe kaat naata denggi ekkii faas na7a mahi eza dichchida.

7:11 Medho 42:1-2 **7:13** Medho 45:1; 16 **7:14** Medho 45:9-10, 17-18; 46:27 **7:15** Medho 46:1-7; 49:33 **7:16** Medho 23:3-16; 33:19; 50:7-13; Iya. 24:32 **7:17** Keze 1:7-8 **7:19** Keze 1:10-11; 22 **7:20** Keze 2:2 **7:21** Keze 2:3-10

22 Muse Gibxxuntsi eratitsi ubba tamaarii oheran oocharan mintsii as maaqqida.

23 «Muses laytsita oyttam kumide wode fa ishuntsana, Isra7eeluntsana be7ades fa wozintte qoppida.

24 Isra7eeluntsappa feta Gibxxe atstse qohodera bi7i ye Isra7eele attsa maaddii, ye qohiza Gibxxe attsa wodhii kushe mahida.

25 Muse fa ishuntsana fa baggara Xoozii ashshodes yiizanno un tiiroda gayda, yezin un tiirikaaya.

26 «Wonttisti wode lam77i Isra7eele asuntsi fete fetera hyadhinttoder dengeri untana giigissades koyi, «Asuntso, yin wolis ishe; akkosi fete feta qohe?» yagayda.

27 «Yezin fa laggiza qohize Musego, «Nena nu-ulla ahize asin daynna mahide oode?»

28 Ne omatse Gibxxe attsa wodhidannigaara tana wodhodes koyane?» yaga7i Muse urqqii dakkida.

29 Muse yinno si7ide wode Gibxxeppa bettii Mi-idiyaame sa7a bete asi maaqqii yezitera lam77i dhiiratsi na7untsana yelida.

30 «Laatstse kiitanchcho oyttam bereppa suuba Siina dere kale yeze akko baayze ganasa zhi7o kube gidda eexize tama loxe gidda Muses bent-tida.

31 Muse fa bi7idanne gaama qoppii, loytsii be7ades zhi7o kube kale shiiqqii yezin, Laatstse qaala,

³² «Taanii ne aduntsi, Abrahama Xooz, Yisaaqa Xooz, Yayqooba Xooz» yaga7itera Musego yi7ida. Muse zhashimora goqii be7ades dandda7ikaaya.

³³ «Laatstsi Musego, «Neenii eqqide sa7ita geeshi maaqqide gisho ne tohite yeze caammito kesso.

³⁴ Taanii Gibxxe yeze ta asunts madharan firdara un7inttizanno bi7ida. Un uuftto si7i untana ashshodes wodhdhida. Hyatte hyayga! Ta nena Gibxxe kiittoda» yagayda.

³⁵ «Isra7eeluntsi hyaya Muse, «Nena nuulla hyalaqan daynna mahide oode?» yaga7i ixxi-danno hyay attsa zhil7o kube gidda eesi benttide Kiitanchchuntsi baggara hyalaqan ashshiza mahi Xoozii kiittida.

³⁶ Hyay atstse Muse Isra7eeluntsana Gibxxeppa kessii gaama qofize bazin kille baz oochchii untana Gibxxe sa7a, Erttera Abban, akko baayze ganasa oyttam bere kaalitsida.

³⁷ «Hyay atstse Isra7eele asuntsago, «Xoozii tana dentsidanni fana yin kochchitii giddappa ta gaar nabe yinttis dentsoda» gayday eza Muse.

³⁸ Akko baayze ganasa shiiqide Isra7eele asuntsara yeziday, nu aduntsara yeziday Siina Derizella ees ohide kiitanchchuntsara yezide Muse eza. Yeyzi, Xoozze de7o qaala nuus inggodes ekkida.

³⁹ «Yezin nu mayzuntsi Muses kiitinttodes kadhikaaya; eza ixzii suub Gibxxe maaqqades amudhdhida.

⁴⁰ Mahi Aaronan, «Nuna kaalitsize eequntsana nuus medhdho. Akkos gayko, hyayni nuna Gibxxeppa ki7ide Muse, wayezako nuunii eroos» yagayda.

⁴¹ Ye wode hyarina aazizi eequntsana medhdhida. Yentsi eequntsis zharsho zharshi fa kushite oochchide oochita un qoftti fana hyanide gisho ufayttida.

⁴² Yezin Xoozii untis bantte mahida. Un salo xoolintto goynode gaar untana olii ashshida. Nabunts maxaafite,

« «Isra7eele asuntso, oyttam bere ubba

akko baayze ganas sa7a shukkide hyarsin
zharshide zharshito taas shiishidaane?

⁴³ Yin, yinttis goynodes kesside Moloke
dunkkaane

Refaane ga7inttize yin eeqize xoolintto misile
tukkida.

Ta yinttana Baabilooneppa

gode dakkoda» ga7intti xaafinttida.

⁴⁴ «Nu aduntsis akko baayze ganasa markka dunkkaane yene. Ezan Xoozii Muse kiittidanni-gaaran eza beezidanni gaaran medhdhida.

⁴⁵ Mahi nu aduntsi yinna dunkkaantto fa aduntsappa ekkii Xoozii tiino bay7ide Ayhude maaqqoosse asunts gadito aykkide wode Iyyaasura yeyga ekkii gelida. Ye dunkkaaniza Dawute wode yellodes yinna besite yezida.

⁴⁶ Dawute Xoozappa nashshinttida. Mahi Yayqooba Xoozzes yessade keetstsi keexades Xooz woossida.

⁴⁷ Yezin eesi keetstsi keexxide Solomona.

⁴⁸ «Maaqqikon, Ubbappa kattara yeze Xoozze asi keexxide keetstsa yezoos. Nabize gaydanni gaar,

⁴⁹ « «Salo taas araata,
sa7an ta tohita yedhdhize bessi.

Yeezin, taas yin akko gaarize keetstsi keexxode?

Woy ta shemppize besita aba?

⁵⁰ Hyanno ubba ta kushite medhdhika? ya-gayda Laatstsi.

⁵¹ «Yin wayde si7oosse aso? Yin wozintta Xoozze qaala ekkodes akkosi ixrido? Yin hyayta akkosi tullido? Yin, yin aduntsi gaar ubba wode Geeshi Ayyaana ixxane.

⁵² Nabunts giddappa yin aduntsi bay7ikaayze oode? Xillizay yo7odanno tiinidhii ohiduntsana wodhida. Hyatte yin eza aatsii inggi wodhida.

⁵³ Yin Kiitanchcho kusheppa Xoozze higgito ekkida, yezin kiitinttikaaya» yagayda.

Isxifaanosa shuchchara dhogintte

⁵⁴ Un yinno si7ide wode fa wozintte Isxifaanos-alla gaama zhilidhdhi, fa doontto dha7i mand-dida.

⁵⁵ Yezin Isxifaanosa Geeshi Ayyaanara kumii, Salo ude bi7i, Xoozze bonchchiton Yesuusa Xoozze mizaqi zalara eqqidanno bi7ida.

⁵⁶ «Yikke, taanii salo bugunttin, As Na7ay, Xoozze mizaqi zalara eqqidaya bi7ida» yagayda.

⁵⁷ Fa qaaltto dhoqi yiizii wuysittera, fa hyayito aykkii fettilla eego woxxida

⁵⁸ Eza katamappa gaxa kessii, shuchchara dhogida. Markkuntsi fa ma7ito fettii Saawula gaaze na7atitsi atstse kale gaddida.

⁵⁹ Isxifaanosa, «Ta Laatstso Yesuusa, ta shemp-pito ekko» yaga7i xeeqodera un eza shuchchara dhogane.

⁶⁰ Bunqqunttii, fa qaaltto dhoqi yiizii, «Ta Laatstsayo, hyanna nagartto untis atto ga7o» yagayda. Yinno yaga7i maaqqii hyayqqida.

8

Saawula ammanzuntsana bay7ida

¹ Saawula Isxifaanosa wodhe qofite gelida. Ye wode Yerusalaame yeze woosa keetstsite damma bay7e denddida. Hawaaruntsap attin ammanze ubbuntsi Yihuda sa7an Samaara sa7a lalinttida.

² Fettii fettii Xooz asuntsi Isxifaanosa moogida; mahi ees damma yeekkida.

³ Yezin Saawula woosa keetsito lalodes koy-ane. Ubbunts kara wutii gelii, ammanze dhi-iratsuntsanan maachuntsana gochchii kessii achi keetsta geltsane.

Wonggele Samaara sabbakinttida

⁴ Lalinttide ammanzuntsi qitide bessa ubba qaala ohine.

⁵ Filphoosa Samaara katama gelii Kiristtoosa baz asuntsis ohida.

⁶ Gaama asuntsi Filphoosa gaydanno si7ide woden E oochchide kille bazito bi7ide woden eza akaakii si7ida.

⁷ Tuna ayyaana uukki gaama asuntsappa kezida; mahi gaama tohe gundduntsin wob-buntsin bilinttida.

⁸ Yinna katamite yeze asuntsi damma ufayt-tida.

⁹ Yezin Simoona gaaze fettii atstse yinna katamite yene. E, Taanii damma ga7i Samaara asuntsana maridhdhitera gaama qofizittera gam77ida.

¹⁰ Eeratsappa damma yellodes yeze asuntsana ubba, «Damma Xoozze wolqqita hyanno» ga7i eza si7ine.

¹¹ Gaama wodeppa aykkii maridhittera Samaara asuntsana gaama qofize gisho asuntsi eza si7ine.

¹² Yezin Filphoosa Xoozze ka7itumon Yesuus Kiristtoosa suntsitibaz dhiiratsuntsisin maachuntsis ohin, un E baz ammanii xammaqinttida.

¹³ Mahi Simoonan fa ommite ammanii xammaqinttida. Filphoosar wolla hyanggide bessa ubba oochinttize damma kille baz bi7i gaama qoppida.

¹⁴ Yerusalaame yeze hawaarunsi Samaara asuntsi Xoozze qaala ekkidanno si7ide wode Phexiroosan Wahannisan unttago dakkida.

¹⁵ Phexiroosan Wahannisan hyanggi, ammanzunsi Geeshi Ayyaana ekkode gaar unttis Xooz woossida.

¹⁶ Akkos gayko, Samaara asuntsi Laatstse Yesu-usa suntsite xalaala xammaqinttidap attin unt-tappa fetellan Geeshi Ayyaana hyaga wodhdhikaaya.

¹⁷ Ye wode Phexiroosan Wahannisan fa kushito untalla gaddin, un Geeshi Ayyaana ekkida.

¹⁸ Hawaaruntsi fa kushito untalla gaddin, untis Geeshi Ayyaana ingginttidanno Simoona bi7ide wode Phexiroosasin Wahannisas miishe ki7i,

¹⁹ «Taanin ta kushito gaddize ubbuntsi Geeshi Ayyaana ekkode fana hyanna adetits wolqqito taasin inggoya» yagayda.

²⁰ Yezin Phexiroosa eego, «Ne Xoozze imotitsi miishera ekkodes qoppide gisho ne miishita neera dhabo.

²¹ Ne wozintta Xoozze tiino likke maaqqikaayze gisho nees hyanne gisho woy ixa baaya.

²² Yikke, hyanna ne wozina iitatitsiti gisho nagarttippa maaqqo. Ne wozintte yeze iita qoftto Xoozii atto gawude gaar Laatsta woosso.

²³ Akkos gayko, neenii iita ixxeran nagara achchara yezanno ta be7ine» gayda.

²⁴ Simoona mahi, «Yin ga7idannippa fettin tana yellaame gaar taas Laatsta woossote» yagayda.

²⁵ Phexiroosan Wahannisan markkidhidannippa Laatsta qaala ohidannippa suuba Yerusalaame maaqqida. Samaara yeze gaama guta Wongele ohida.

Filphoosa Tophphe moorinna xammaqida

²⁶ Laatsta kiitanchcho Filphoosago, «Denddii Yerusalaameppa Gaaza kanggize akko baayze ganasa ogizera hyanggo. Yinna ogita yeekka zalara yene» gayda. ²⁷ Filphoosa denddii qitida. Hinddeko gaaze Tophphe kaattis I miishito ubba naagize Tophphe asi yene. Ezin goynodes Yerusalaame yi7ida.

28 Fara gaarella bettii, Yerusalaameppa fa sa7a maaqqitera nabe Isayaasa maxaafe nabbabane.

29 Geeshi Ayyaana Filphoosago, «Ye gaarizego hyanggi E kale shiiqo» yagayda.

30 Yeezin Filphoosa woxxi hyanggi yellize wode moorinnize nabe Isayaasa maxaafepa nabbabodera si7i, «Ne nabbabizanna nees gelane?» yagayda.

31 Moorinnize «Taas ohi geltsize as baayzin wayzi gelode?» yagayda. Fara gaarzella kezii bettode fana Filphoosa woossida.

32 Moorinnize nabbabize maxaafe kifilize,*
«E duro fana shukinttodes izhinttida;
Duro na7a fa isintsito meedizunts tiino si77i gaazanni fana,
ezin fa doontto bugikaaya.

33 E toochinttida; ees xillo firdda dhabida.
E de7ita hyanna sa7itippa hyal7ide gisho
E yeletuntsappa oonii ohode?» gayda.

34 Moorinnize mahi Filphoosago, «Nabize obaz ohe? Fa baz ohinen woy melle asi baz ohine? Taas ohoya» gayda.

35 Filphoosa mahi, Xoozze qaala yinna besstippa aykkii, Yesuusa baz ohize Wonggele ees ohida.

36 Un hyanggiter hayaatsi yeze bessa yellida. Moorinnize, «Hyaatsi hyanno bo7o; ta xam-maqinttaame fana akko kayze?» gayda.

37 Filphoosa eego, «Neenii ne kumutsi wozi-nappa ammaniko dandda7ane» gayda.

* 8:32 Isa. 53:7-8 8:37 Faydo 37 gidida yeze qoftto zaga Grike maxaafuntsi gujjikaaya.

E mahi, «Yesuus Kiristtoosa Xoozze Na7a maaqqidanno ta ammanane» gayda.

³⁸ Gaarize eqqode fana moorinnize kiittin, lam77untsi wodhdhii hyaatsta gelida; Filphoosan eza xammaqida.

³⁹ Un hyaatsitippa gaxa kezide wode Laatstse Ayyaana Filphoosa qoppikaayzin ekkida. Lam7intsa moorinnize Filphoosa bi7ikaaya, yezin fa ogito ufayttiter qitida.

⁴⁰ Filphoosa Azaaxone benttida. Mahi Qisaariya ye7ode wontsis katamar wutii Wonggele markkidhida.

9

Saawula Kiristtoosa ammanida (Hawa. 22:6-16; 26:12-18)

¹ Ye wode Saawula Laatstsi taaaruntsana wodhodes manddii kahinunts hyalaqizego qitida.

² Laatstse ogito kaallize dhiiratsuntsanan maachuntsana denggiko, accitera Yerusalaame ko7odes, Demasqqo yeze Ayhude woosa Keetstsis dabddaabbe xaafinttode gaar eza woossida.

³ E hyanggi, Demasqqo katama yellodes ukkoder, qoppikaayzin saloppa damma foo7o E kantte foo7ida.

⁴ E sa7ite gol7in, «Saawula, Saawula, akkos tana bay7e?» gaaze qaala si7ida.

⁵ Saawula, «Laatstso, ne oode?» yaga7i oocida.
«Taanii, ne bay7ize Yesuusa» yagayda.

⁶ Laatstsi eego, «Denddii katama gelo; ne oochchodes koshshize baz ize nees ohoda» yagayda.

⁷ Saawulara ogito hyanggize asuntsi akkon ohikaayzara eqqii attida. Ootsito si7ine, yezin oona yezakon bi7ikaaya.

⁸ Saawula gol7ide bessitippa denddii be7ize wode E aafita dengganxida. Yinnii gisho, un E kushito aykkii kaalitsi Damasqqo geltsida.

⁹ Hyaydzdzii qamma yellodes E be7ades dandda7ikaaya; akkon mu7ikaaya; uzhiikaaya.

¹⁰ Damasqqo gidda fettii Hananiya gaaze Yesuusa taaarize yene. Laatsti qonccitsara, «Hananiya» yaga7i xegida.

Hananiya mahi, «Ta Laatsto, yoo» yagayda.

¹¹ Laatstii eego, «Denddii moolo ga7inttize ogito hyanggi, Yihuda keetsta Saawula gaaze Terseseppa ye7eze atsta koyo; Saawula hyatte woosalla yene.

¹² Mahi Hananiya gaaze atstse gelii, Saawula lam7intsa be7ade gaar fa kushito eella gaddodera qonccitsara bi7ida» yagayda.

¹³ Hananiya mahi, «Laatsto, Yerusalaame ne geeshi asuntsalla ye atstse akko gaar iita baz oochchezako ta gaama asappa si7ida.

¹⁴ Mahi Damasqqo gidda ne suntsito xee-gizuntsana ubba accodes, kahinunts hyalaquntsi ees adetits wolqqa inggidda» yagayda.

¹⁵ Yezin Laatsti eego, «Saawula Ayhude maaqqoose asunts tiino, kaatuntsi tiinon Isra7eele asunts tiinon, ta suntsito tookkodesin taas oochchodes doorinttide miishe maaqqide gisho ne eego qito.

¹⁶ Akkos gayko, ta suntsiti gisho E wantsi madha ekkodes koshshizako ta eza beessada» yagayda.

¹⁷ Hananiya hyanggi, keetstsa gelii, fa kushito Saawulalla gaddii, «Ta ishe Saawula, ne yi7ize ogite nees banttide E Laatstse Yesuusa, ne be7ade gaaran Geeshi Ayyaanara kumode gaar tana kiit-tida» gayda.

¹⁸ Ellisii, Saawula afttipa fettii quro fana yeze baz wodhdhin, Saawula lam7intsa bi7ida. Mahi denddii xammaqinttida.

¹⁹ Katstsa mu7i minggida. Damasqqo gidda yeze tamarutsara eeratsi qamma gam77ida.

Saawula Damasqqo tamarssida

²⁰ Ellisii Saawula, «Yesuusa Xoozze Na7a» yaga7i Damasqqo gidda yeze Ayhude woosa keetstsa qaala tamarssida.

²¹ Yinno si7ize ubbuntsi qoppii, «Hyay Yerusalaame Yesuusa suntsito xegizuntsana bay7izaya baane? Mahi hyayga yi7idanna untana accii, kahinunts hyalaquntsi tiino kangodes baane?» yagayda.

²² Yezin Saawula qaala ohera miinggiter hyang-gida. Yesuusa, E Kiristtoosa maaqqidanno qonccizi ohide gisho Damasqqo gidda yeze Ayhuduntsi ees mahodebaz dhabida.

²³ Gaama qammappa maaqqii Ayhuduntsi shiqii, Saawula wodhodes zorinttida.

²⁴ Yezin Ayhuduntsi fana wodhodes qoppidanno Saawula erida. Un eza wodhodes qamman awaran katama furtsite naagane.

²⁵ Mahi E tamaruntsi eza qamma kanggi, gimbe gasa wulunqpera kessii daachchora kettsida.

Saawula Yerusalaame tamarssida

²⁶ Saawula Yerusalaame yellide wode ammanzuntsara yellinttodes qoppida. Yezin E Kiristtoosa ammanidanna untis turo aazanxi ixin ees zhashtida.

²⁷ Yezin Barnnabaasa Saawula hawaaruntsago kanggida. Oge Laatsti wayzi qoncczakon ohizezako, mahi Saawula Damasqo gidda Yesuusa suntsite zhashtikaayzara wayzi qaala ohezako untis geeshi ohida.

²⁸ Saawula Yerusalaame wutii Laatstse suntsite zhashtikaayzara qaala ohitera, hawaaruntsara wolla yezida.

²⁹ Mahi Saawula Girike doona ohize Ayhuduntsara ohintti lallida. Yezin un eza wodhodes koyda.

³⁰ Ammanze asuntsi yinno si7i, Saawula Qisaariya kanggi Terseese dakkida.

³¹ Yihuda, Galilan Samaaran ubba gidda yeze woosa keetsita sarora yezida. Mahi minggida; Laatstsis zhashtiter Geeshi Ayyaana miintsit-sodera gaanggitter hyanggida.

Phexiroosa Liidan Iyoophen tamarssida

³² Phexiroosa sa7a ubba wutii Liida yeze ammanze asuntsago yellida.

³³ Ize osfun bere kumutsi wobbii yiitsa woy7i yeze Eeniya gaaze attsa denggida.

³⁴ Phexiroosa, «Eeniya, Yesuus Kiristtoosa nena fatstsoda; denddii ne yitsito dentso» yagayda. Ezin ellisii denddii eqqida.

³⁵ Liidan Saaronan yeze asuntsi ubba Eeniya bi7i, Laatstsago maaqqida.

³⁶ Iyoophe katama fettii Xaabito gaaze ammanzanna yene. (Xaabito ga7inttizanna gen77e ga7intte) Iza fa yezide wodite ubba lo77o baz oochiteran dahuntsana maaddite yezida.

³⁷ Ye wode iza hyargginttii hyayqqin, asuntsi I ahito meeccii, fooqella kessii woysttsida.

³⁸ Liida Iyoophes kale. Ammanzuntsi Phexiroosa Liida yezanno si7i, «Woy7a nuugo ellisii yo7o» yagaaze kiita lam77i asara eego kiittida.

³⁹ Yinnii gisho, Phexiroosa denddii, untara qitida. Yeyga yellin, fooqella yeze kifilite eza gelt-sida. Azini baayze maachuntsi Phexiroosa kantte eqqii yeekkitera Dorqqa untara faxa yezitera oochchide gamistton afultto ubba Phexiroosa beezida.

⁴⁰ Phexiroosa untana ubba bale kessii, bunnqunttii Xooz woossida. Mahi ahitigo maaqqii, «Xaabite, denddo» yagayda. Xaabita fa aafito bugii Phexiroosa bi7i, denddii bettida.

⁴¹ Phexiroosa izo fa kushite katizii dentsii es-sida. Yinnippa maaqqii, ammanzuntsanan azinii baayzuntsana xegii, un tiino shiishida.

⁴² Hyanna ohita Iyoophe katama ubba yellida. Gaama asuntsi Laatsta ammanida.

⁴³ Phexiroosa Iyoophe Simoona gaaze qole hyaashize kara gaama wode gam77ida.

10

Phexiroosan Qornneliyoosan

¹ Qisaariya, «Xaaliya ola asuntsana» ga7inttize olinttizunts gidida fettii Qornneliyoosa ga7inttize mato hyalaqa yene.

² Qornneliyoosa fa kara asuntsara Xooz goynizen zhashtize asi, dahuntsanan maaddane, mahi ubba wode Xooz woossane.

³ Fettii wode uddufun saate kumizin Xooz kiitanchcho eego yi7i, «Qornneliyoosa» ga7i xee-godera E qonccitsara geeshi bi7ida.

⁴ Qornneliyoosa zhashtii Kiitanchchiza dakkii loytsii bi7i, «Laatsto, yinna akko?» yagayda.

Kiitanchchize mahi, «Ne woositani dahuntsana ne maaddidanna Xoozze tiino qofinttes yellida.

⁵ Hyatte asuntsana Iyooophe dakkii, Phexiroosa gaaze Simoona ki7izo.

⁶ Phexiroosa abba gaxa qole hyaashize Simoona kara zaqqottetsi bettida» gayda.

⁷ Qornneliyoosa faas ohide kiitanchchize qitin, fa aruntsappa lam77untsana Xooz goynize fa kale wottaddaruntsappa feta xeezii,

⁸ untis ohi Iyooophe kiittida.

⁹ Wonttisti wode un hyanggi, Iyooophe katama ukkoderi izipun saate gaar yezin Xooz woos-sodes Phexiroosa fooqella kezida.

¹⁰ E naydhdhii katsta maades koyda, yezin katsta kaxxoderi E ayyaanara maaqqii qonccitsi bi7ida.

¹¹ Salo bugunttin, damma afula aazize baz oyddii zalara aykkinttii wodhdhoderi E bi7ida.

¹² Iza besite oyddii tohera yeze gurdde xootsi, sazara gochintize medhetitsin salo landda ubba yene.

¹³ Ye wode «Phexiroosa, denddii eqqii shukkii mo7o» gaaze qaala eego yi7ida.

¹⁴ Yezin Phexiroosa, «Laatsto, ade! Ta tuna baz mulon mu7i eroos» gayda.

¹⁵ Mahi, «Xoozii geeshidanno ne tuna ga7ippe» gaaze qaala lam7intsa eego yi7ida.

¹⁶ Yinnan, hyaydzdzii tohe yi7idannippa maaqqii ye damma afula aazize ellisii ude salo ekinttida.

¹⁷ Phexiroosa fa be7eze qonccitsiti bilitsita, «Akko maaqqad yessa?» ga7i fa wozintte qop-podera, Qornneliyoosa kiitteze asuntsi Simoona kara oocii denggi bale eqqida.

¹⁸ Fa qaaltto un dhoqi yiizii, «Phexiroosa gaaze Simoona zaqqotits yeze hyanne yene?» yaga7i oocida.

¹⁹ Phexiroosa qonccitsara bi7idanno tawodera, Geeshi Ayyaana eego, «Hyaychche, hyaydzdzii asuntsi nena koyane.

²⁰ Denddii wodhdho, ta untana kiitteze gisho so7ikaayzara untara qito» yagayda.

²¹ Phexiroosa asuntsago wodhdhii, «Yin koyze tana; akkos yi7idote?» yagayda.

²² Un mahi, «Nuna mato hyalaqize Qornneliyoosa kiittida. E xillo, Xooz goynize asin Ayhude asunts gidda ubba gaama bonchchinttide asi. Qornneliyoosa, nena fa kara ki7izii qaala neepa si7ode fana geeshi kiitanchcho ees ohida» yagayda.

²³ Phexiroosa asuntsana kara geltsii morkkida.

Wonttisti wode, denddii untara qitida. Yoophe katama yeze ammanzuntsappa fettii fettii asunts eera wolla qitida.

²⁴ Wonttistti wode, Qisaariya yellida. Qornneliyoosa fa iginuntsanan fa kale lagguntsana fettilla xeezii shiishii, Phexiroosa naagane.

²⁵ Phexiroosa kara gelodes yi7adera, Qornneliyoosa eera yellintti E tiino gol7i ees goynodes koyda.

²⁶ Yezin Phexiroosa, «Denddo, taanin ta ommite ne gaar asi» yaga7i eza dentstsida.

²⁷ Phexiroosa Qornneliyoosara ohitera kara gelize wode gaama asuntsi shiiqidanno denggida.

²⁸ E asuntsago, «Ayhude asi melle worzhara wolla maaqqades woy yellinttodes woga baayzanno yin erane. Yezin taanii ooden tuna woy geeshi ga7aame gaar Xoozii tana beezida.

²⁹ Yinnii gisho, yin taago kiittin ixxikaayzara yi7ida. Hyatte tana akkos xeegezako taas ohote» yagayda.

³⁰ Qornneliyoosa, «Taanii hyayno oyddii qammappa tiino hyannii wode uddufun saate woosa woossodera, foo7ize ma7o ma77ide asi ta tiino eqqida.

³¹ E taago, «Qornneliyoosa, Xoozii ne woosito si7ida, neenii dahuntsana maaddidanno qoppida.

³² Yikke, asi Yoophe kiittii, Simoon Phexiroosa gaazaya xeegizo. E, Simoona gaaze qole hayaashize atstse kara abba gaxa bettida» yagayda.

³³ Yinnii gisho, ta neego ellisii kiittida; ne yi7idanna lo77o. Yikke, Xoozii nena Kiittidebaz ubba si7odes hyatte nu ubbuntsi hyanne Laatstse tiino yene» yagayda.

Phexiroosa ohe

³⁴ Kaallii, Phexiroosa, «Xoozii asis sino bi7i asi asappa shagoos.

³⁵ Yezin asi ubba oona maaqqikon faas zhash-tizayan xillo oocha oochchizella Xoozii ufayttizanno ta turo qoppida.

³⁶ Xoozii, ubbunsi Laatstsii maaqqide Yesuus Kiristtoosa baggara sarotitsi ohitera hyanna wonggeltto Isra7eele asuntsis kiittezanno yin erane.

³⁷ Wahannisa xinqgate baz sabbakide wodeppa aykkii Galilan Yihuda sa7a ubba yellodes hyanidanno yin erane.

³⁸ Xoozii Naazirete Yesuusa Geeshi Ayyaana nara tizhii wolqqa inggida. Xoozii eera yeze gisho lo77o baz E oochchitera Xalahe kushe aqiduntsana ubba fatstsitera wutida.

³⁹ «Ayhude sa7an Yerusalaame E oochchide ubbabazitis nu markka. Un masqalalla suxxii eza wodhida.

⁴⁰ Yezin Xoozii hyaydzdzintsa wode hyayqoppa eza dentsii asuntsis qonccode gaar yiizida.

⁴¹ Yinna qonccitsita Xoozii tiino dooride markkuntsis fattin as ubbas maaqqoos. E hyayqoppa denddidannippa maaqqii eera mu7i uzhida.

⁴² Nu Wonggele asuntsis ohode gaaran faxes yezuntsallan hyayqqiduntsalla firddodes Xoozii shuumide Yesuusa maaqqizanno markkidhade gaar nuna kiittida.

⁴³ Xoozii eza ammanize ubba nagartta, E suntsite atto ga7inttizanno nabunsi markkidhane» yagayda.

Ayhude maaqqoosse asuntsi ammanii Geeshi Ayyaana ekkida

⁴⁴ Phexiroosa hyaga yinna ohito hyaasikaayzin qaala si7ize ubbuntsalla Geeshi Ayyaana wodhdhida.

⁴⁵ Phexiroosara Yoopheppa yi7ide ammanize garrazinttide Ayhude ubbuntsallan, Ayhude maaqqoosuntsallan Geeshi Ayyaana wodhdhidanno bi7i gaama qoppida.

⁴⁶ Akkos gayko, un melle melle doonara ohiteran Xoozze dammatitsito sabbodera si7ida.

Ye wode Phexiroosa mahi,

⁴⁷ «Hyantses mahi nu gaar Geeshi Ayyaana ekkiduntsi xammaqinttaame gaar hyaatsi kayode oode?» yagayda.

⁴⁸ Un Yesuus Kiristoosa suntsite xammaqinttode gaar untana kiittida. Yinnippa maaqqii, un faara eerats wode bettode gaar Phexiroosa woossida.

11

Phexiroosa fa oochchidanno Yerusalaame woosa keetstsis ohida

¹ Hawaaruntsin Yihuda yeze ammanzuntsi, Ayhude maaqqoosuntsin Xoozze qaala ekkidanno si7ida.

² Phexiroosa Yerusalaame qitide wode garrazinttide ammanzuntsi,

³ eego, «Ne garrazinttikaayzuntsago gelii untara katstsa akkos mu7ido?» ga7i lallida.

⁴ Yezin Phexiroosa hyanidanno tiinoppa aykkii tarar tarar ohida:

⁵ «Taanii Yoophe katama Xooz woossittera qonccitsi bi7ida. Damma afula aazize baz oyddii zalara aykkinttii saloppa wodhdhitera taago yi7ida.

⁶ Taanii dakkii loytsii E gidito be7ize wode oyddii tohera yeze gurdde xootsuntsi, sazara gochinttize medhon salo landduntsana bi7ida.

⁷ «Phexiroosa, denddii, shukkii mo7o» gaaze qaala si7ida.

⁸ «Yezin taanii, «Laatstso, ade, tuna baz woy geezhikaayzebaz mulon doonago shiishii eroos» yagayda.

⁹ « «Xoozii geeshidanno neenii tuna ga7ippe» yagaaze qaala lam7intsa saloppa yi7ida.

¹⁰ «Yinna hyaydzdzii tohe hyanidannippa suuba, maaqqii ubba bazita salo ude ekinttida.

¹¹ Yinna saate hyaydzdzii asuntsi Qisaariyappa taago kiitinttii ta yeze keetstsita yellida.

¹² So7ikaayzara untara qitode gaar Ayyaana taas ohida. Mahi hyanna izippun ishuntsi Yoopheppa taara Qisaariya hyanggiduntsara Qornneliyoosa kara gelida.

¹³ Kiitanchcho E kara eqqii, «Yoophe kiittii Phexiroosa ga7inttize Simoona xeeqizo.

¹⁴ Nenan ne kara as ubba ashshize qaala E nees ohoda» gaydanno Qornneliyoosa nuus ohida.

¹⁵ «Taanii ohe aykkize wode Geeshi Ayyaana tiino nuulla wodhdhidannigaara untallan wodhdhida.

¹⁶ Ye wode «Wahannisa hayaatsara xammaqida, yezin yin Geeshi Ayyaanara xammaqinttoda» yagayde Laatstse qaalta taas tiirinttida.

¹⁷ Xoozii nuus Laatstse Yesuus Kiristtoosa ammanzuntsis inggide imotitsito mahi izo Ayhude maaqqoosuntsisin inggiko, yeezin Xooz kayodes ta oode?» yagayda.

¹⁸ Un yinno si7ide wode fa lallizanno ashshii, «Yinno maaqqiko, Xoozii Ayhude maaqqoosuntsin nagarappa maaqqii de7o yessade gaar ixa inggida» yaga7i Xooz galatida.

Anxookiya woosa keetsta

¹⁹ Isxifaanosa hyayqos yeltside bay7e gisho lallintide ammanzuntsi qaala Ayhudunts xalaalas ohitera Siroofinqe, Qoophiroosan Anxookiyan yellodes wutida.

²⁰ Yezin Qoophiroosappan Qereenappan yi7ide fettii fettii ammanize asuntsi Anxookiya hyanggi, Laatstsi Yesuusa Wonggele Girike asuntsis ohida.

²¹ Laatstse wolqqa untara yene; mahi gaama asuntsi ammanii Laatstsago maaqqida.

²² Yinna ohito Yerusalaame yeze woosa keetsita si7ide gisho Barnnabaasa Anxookiya kiittida.

²³ Barnnabaasa Anxookiya qitide wode Xoozze aadho keehatitsi oocha bi7i ufayttida. Un ubuntsi fa kumutsi wozintte Laatstse gidida miinggi yessade gaar untana zorida;

²⁴ yinnii gisho Barnnabaasa Geeshi Ayyaananan ammanora kumide lo77o asi. Gaama asuntsi Laatsta ammanida.

²⁵ Yinnippa maaqqii, Barnnabaasa Saawula koyodes Terseese qitida.

²⁶ Ize Saawula denggide wode Anxookiya ekkii yi7ida. Barnnabaasan Saawula woosa keetstsi

asuntsara fettii bere mulo bettii gaama asuntsana tamaanrissida. Tamaanruntsi Anxookiya woosa keettsa «Kirishtaane» ga7intti tiinii xeeqinttida.

²⁷ Ye wode fettii fettii nabuntsi Yerusalaameppa Anxookiya wodhdhida.

²⁸ Un giddappa Agaboosa ga7inttize denddii sa7a ubba damma naye kessadanno Ayyaana wolqqara tinbbite ohida. Yinna hyanidanna Roome Kaat Qalawudiyoosa wode.

²⁹ Ammanzuntsi fete fete fa wolqqiti gaar miishe kessii Yihuda yeze ammanzutsis maade dakkodes qofa accida.

³⁰ Un hyannigaara yeyzi, miishito Barnnabaasaran Saawularan woosa keettsa cimuntsis dakkida.

12

Woosa keetstsalla damma baytsi yellida

¹ Ye wode Kaat Heroodisa* woosa keettsi asuntsappa bagguntsana bay7e aykkida.

² Wahannisa ishe Yayqooba mashshara wodhida.

³ Yinna Ayhuduntsana ufayssidanno bi7i, gujjii Phexiroosan aytsida. Yinna hyanidanna boora Ba7ale bonchchize qammite.

⁴ Phexiroosa aykkii accida. Faasiga bonchchize woditippa maaqqii worzhunts tiino aatsodes qoppii, oyddii oyddii wottaddaruntsi eza

11:28 Hawa. 21:10 * **12:1 Kaat Heroodisa:** Hyay Kaat Heroodisa, Heroodisa Agirpha gaazes anggissaya. E, 37-44 Maarotitsi Bere yellodes ahida. E kaat Heroodisas naazes na7a. Ezin hawaaruntsi oocha Zofa. 25 yezes ade.

naagode gaar taphpho izippun wottaddaruntsis aatsii inggida.

⁵ Yinnii gisho, Phexiroosa achi keetsta naag-inttane. Yezin woosa keetsta asuntsi ees mintsii Xooz woossane.

Kiitanchcho Phexiroosa achi keetstsappa kessida

⁶ Heroodisa Phexiroosa asunts tiino shiishodannippa tiino qamma Phexiroosa lam77i zalara lam77i wottaddaruntsaran lam77i santsalaatara acinttii un gidda genttida. Naagizuntsi achi keetsta furtsite eqqii naagane.

⁷ Tiirikaayzin Laatse kiitanchcho benttida. Achi keetsta foo7o foo7ida. Kiitanchchize Phexiroosa millito bochchii barkkizii, «Elle dendo» yagayda. Iira santsalaatan E kushtippa wodhdhida.

⁸ Kiitanchchize eego, «Ne ma7ito ma77o, ne caammiton aatso» yagayda. Phexiroosa hyan-nigaara oochchida; kiitanchchize, «Ne laxinza ma77i tana kaallo» yagayda.

⁹ Phexiroosa achi keetstsappa kezii kiitanchchiza kaallida. Ees qonccitsi be7izegaara yi7idap attin kiitanchchize oochchize bazita turo aazikaaya.

¹⁰ Kiitanchchizen Phexiroosan tiinon lam7intsa naagize zabiza aadhii katama kanggize birit furtsitigo yellida. Furtsita untis fa faas erii buguntida. Un kezii fettii ogera hyanggodera kiitanchchize tiirikaayzin Phexiroosappa shaakkinttida.

¹¹ Phexiroosas wozintta maaqqin, «Tana Laatstsi fa Kiitanchchiza dakkii, Heroodisa kushtippan naagii bettide Ayhude asunts ubbappa ashshidanno hyatte turo erida» yagayda.

¹² E yinno akaakide wode gaama asuntsi wolla shiiqii Xooz woossiz besite, Marqqoosa gaaze Wahannisa intta Mayrami kara qitida.

¹³ Ize bale eqqii xeeqida. Fettii Rooda ga7inttize arita furtsito bugodes yi7ida.

¹⁴ Rooda Phexiroosa qaala maaqqidanno eride wode ufayssar kumii bale bugikaayzin suub woxxi hyanggi, «Phexiroosa bale eqqida» yaga7i asuntsis ohida.

¹⁵ Asuntsi iigo, «Ne zhaashtane!» yagayda. Rooda Phexiroosa maaqqidanno geeshi ohida. Un, «Ye E kiitanchcho» yagayda.

¹⁶ Yezin Phexiroosa bale eqqii xeeqii ashshanxin asuntsi furtsito bugii eza bi7i gaama qoppida.

¹⁷ Yezin un si77i gawude gaar Phexiroosa fa kushite mallii Laatstsi achi keetstsappa eza wayzi kessezako untis qonccizi ohi, «Hyanno Yayqoobasin ammanze asuntsis ohote» ga7i izip kezii melle bessa qitida.

¹⁸ Sa7a wonttize wode «Phexiroosa aba qitido?» ga7i wottaddaruntsi wol gidda gaama kacinttida.

¹⁹ Heroodisa Phexiroosa koyzin, E dhabide wode naagizuntsana qurii, untana wodhode gaar kiittida. Yinnippa suuba, Heroodisa Yihudappa Qisaariya wodhdhii ize eerats wode bettida.

Heroodisa hyayqo

²⁰ Heroodisa Xiroosa asuntsallan Sidoona asuntsalla gaama kaccida. Un wolla fettilla yi7i kaat moorinna Bilasxoosa maadinttode gaara woossii yee7e ga7izii faas cima mahi giigodes Heroodisago hyanggida. Un gadita katstsa kaatize gadeppa denggane yeshsha.

²¹ Heroodisa shuuminttide wode fa ka7itumo afultto ma77i, araataalla bettii asuntsis ohida.

²² Asuntsi, «Yinna Xoozze qaala, as qaala baaya» yaga7i uukkida.

²³ Heroodisa Xooz bonchchikaayze gisho iira Laatstse kiitanchcho eza guuddin zaqilara mu7intti hyayqqida.

²⁴ Yezin Xoozze qaala dicciteran dalggitera hyanggida.

²⁵ Barnnabaasan Sawulan fa oochito faad-dii Marqqoosa gaaze Wahannisa faara ekkii Yerusalaamep maaqqida.

13

Barnnabaasan Saawulan kiitinttida

¹ Anxookiya yeze woosa keetstsa nabuntsin asttamaaruntsin yene. Un Barnnabaasa, Kartsi ga7inttize Simoona, Qereenappa yi7ide Lukiyosa, Kaat Heroodisara diccide Minaahenen Saawulan.

² Un Laatstsi goynoderan xoomodera Geeshi Ayyaana, «Taanii xeevide oochitis Barnnabaasan Sawulan taas shaakkote» yagayda.

³ Yinnii gisho, un xoomidaanippa woossidan-nippa maaqqii fa kushito untalla gaddii dakkida.

Barnnabaasan Saawulan Qoophiroosa qitida

⁴ Yinnii gisho, Geeshi Ayyaana untana kiittida. Selewuqe hyanggida; iippa markkabe gidda gelii Qoophiroosa hyaatsara teqinttide sa7a qitida.

⁵ Un Silmmaana yellii Ayhude woosa keetsta Xoozze qaala ohida. Wahannisa* maadditera untara yene.

⁶ Un Qoophiroosa hyaatsara teqinttide sa7a aadhii Phaafu yellize wode fettii worddo nabe Bar-Yesuusa gaaze Ayhude maro denggida.

⁷ Ye marize worzha ahize Sarggiyoosa Phawuloosa gaaze qofara yeze atstsera yene. Sarggiyoosa Phawuloosa Barnnabaasan Sawulan faago xeezii Xoozze qaala si7odes koyda.

⁸ Yezin Girike doonara marizay suntsitan «Elmmaasa» ga7inttane. E gade ahize ammanaame gaar kayodes koyi Barnnabaasan Phawuloosan ixxida.

⁹ Yezin Phawuloosa gaaze Saawula Geeshi Ayyaanara kumii marizaya dakkii bi7i,

¹⁰ «Naate, Xalahe na7ayo, iitatitsi ubba kumidayo, xillotitsi ubbas morkkizayo, luule Laatstse ogito mirqqizanno ashshoso?

¹¹ Yikke, hyatte Laatstse kushe neella yene. Ne qooqe maaqqada; eerats wodes awa foo7o ba7aama» yagayda.

Iira qayqayon dhuman E aafto goozin, fa kushito aykkii kaalitsize as koyitera wutida.

¹² Gade ahize yinno bi7ide wode Laatstse baz tamarssizanne gaama qoppii ammanida.

* **13:5 Wahannisa:** Hyanna besite xaafinttide, hawaare Wahannisa maaqqikaayzin Wahannisa Marqqoosa ga7inttize Marqqoosa Wonggele xaafidaya.

Barnnabaasan Phawuloosan Phisidiya Anx-ookiya qitida

¹³ Phawuloosan eera yezuntsi Phaafuppa dend-dii, Phinfiliya yeze Phergge markkabera qitida. Wahannisa untappa shaakkintti Yerusalaame maaqqida.

¹⁴ Yezin un Pherggeppa aadhii Phisidiya yeze Anxookiya yellida. Sambbata wode Ayhude woosa keetsta gelii bettida.

¹⁵ Muse higgiton nabunts maxaaftan nab-babinttidannippa maaqqii Ayhude woosa Keetstsi hyalaquntisi, «Nu ishuntso, asi mintsitsize qaala yinttis yezako asuntsis ohoyate» ga7i unttago kiittida.

¹⁶ Phawuloosa denddii eqqii fa kushtira mallitera, «Isra7eele asuntsis, mahi Xooz goynize Ayhude maaqqoosse asuntso, si7ote.

¹⁷ Hyantsi Isra7eele asunts Xoozze, nu mayzuntsana doorida. Gibxxe sa7a zaqqotitsa un yessadera, untana gaantsi fa damma wolqqara Gibxxe sa7appa untana kessida.

¹⁸ Akko baayze sa7a oyttam bere gaar untana dandda7ida.

¹⁹ Kanaane sa7a Ayhude maaqqoosse laappun ka7itumo kayi un gadito fa asuntsana laattizida.

²⁰ Yinna ubba hyanidannippa oyddii xeet ichintam bere maaqqida. Yinnippa maaqqii Saamu7eela wode yellodes ahize daynna unttis inggida.

²¹ Yinnippa maaqqii, un faas kaati inggode gaar woossin, Xoozii Biniyame kochchappa Qiise na7a, Saawula oyttam bere ka7itode gaar untis inggida.

²² Xoozii Saawula shaaridannippa maaqqii untalla Dawute ka7itsida. Xoozii Dawutebaz markkidhite, «Ta wozintti gaar maaqqidaya ta qoftto ubba oochchiza Issey na7a Dawute deng-gida» gayda.

²³ «Xoozii, taanii Dawute kochchappa Isra7eele asuntsana ufayssiza ko7oda gaydanni gaar Yesu-usa ki7ida.

²⁴ Yesuusa yo7odannippa tiino Isra7eele asuntsi ubba fa nagarttippa maaqqii xammaqinttode gaar Wahannisa qaala ohida.

²⁵ Mahi Wahannisa fa oochchito folodes yi7ite asuntsago, «Tana oona ga7i qoppete? Taanii yin naagize Kiristtoosa baaya, yezin ta E caamma billodes taas beezoosse taappa suubite ye7ine» gayda.

²⁶ «Ishuntso, Abrahama kochchuntso, mahi hyanne Ayhude maaqqikaayzara Xoozis zhash-tizuntso, hyanna ashshize qaalta nuus kiitint-tida.

²⁷ Akkos gayko, Yerusalaame yeze asuntsin un hyalaquntsi Yesuusa erikaaya. Sambbata ub-banne nabbabinttize nabunts qaalto tiirikaayze gisho ezalla firddi nabuntsi ohide qaalto folida.

²⁸ Yesuusa wodhissades fettii miknaaten bent-taanxin Philaaxoosa eza wodhodes inggode gaar

13:21 1 Sam. 8:5; 10:21

13:22 1 Sam. 13:14; 16:12; Maz. 89:20

13:24 Mar. 1:4; Luqa. 3:3

13:25 Maato. 3:11; Mar. 1:7; Luqa.

3:16; Waha. 1:20, 27

woossida.

²⁹ Un Yesuusa baz Geeshi Maxaafite xaafintti-danno ubba folide wode masqalappa eza ketstsii moogida.

³⁰ Yezin Xoozii hyayqoppa Yesuusa dentsida.

³¹ Yinnippa maaqqii, E faara Galilappa Yerusalaame yi7iduntsis gaama qamma benttida. Un hyatte E baz asuntsis markkidhane.

³² «Xoozii nu aduntsis inggoda gayde Wonggele nuunii yinttis ohine.

³³ Dawute fa Mazmure Maxaafite lam7intsa zofante,

« Neenii, ta Na7aya,

ta hyayno nena yelida»

ga7intti xaafinttide Yesuusa, Xoozii hyayqoppa dentsii nu mayzuntsis inggoda gaydanno nuus un na7untsis folida.

³⁴ E wooqaame gaar Xoozii hyayqoppa eza dentsite erisodes,

« Taanii Dawutes inggoda gayde

ammaninttide geeshi anjjo yinttis inggoda» yaga7i ohida.

³⁵ «Yinnii gisho, Mazmure Maxaafite melle besa mahi,

« Ne Geeshize ahito wooqqizoo» gayda.

³⁶ «Dawute fa wode Xoozze qoftto folidan-nippa maaqqii hyayqqii fa aduntsara mooginttii wooqqida.

³⁷ Yezin Xoozii hyayqoppa dentsiday wooqqikaaya.

13:28 Maato. 27:22-23; Mar. 15:13-14; Luqa. 23:21-23; Waha. 19:15 **13:29** Maato. 27:57-61; Mar. 15:42-47; Luqa. 23:50-56; Waha. 19:38-42 **13:31** Hawa. 1:3 **13:33** Maz. 2:7 **13:34** Isa. 55:3 **13:35** Maz. 16:10

³⁸ «Yinnii gisho, ta ishuntso, nagara ashshize Yesuusa zalara tiinidhdhii yinttis ohinttidanno erote. Muse higgita nagarappa xillissades dandda7oos.

³⁹ Yezin Yesuusa ammanze ubbuntsi nagarappa xillane.

⁴⁰ Yinnii gisho, nabuntsi gaydanna yinttana yellaame fana naaginttote.

⁴¹ « Xoozii gaydebaz leqqizuntso! Bo7ote!

Gaama qoppote! Dhabote!

Ooden ohin, yin ammanoose oocha

ta yin wodite oochchoda» » yagayda.

⁴² Phawuloosan Barnnabaasan Ayhude woosa keetstsappa kessadera, kaallize Sambbata yinno gujjii ohode gaar asuntsi untana woossida.

⁴³ Shiiqita lanttidannippa maaqqii gaama Ayhuduntsin Ayhudunts ammantte gelii Xooz goynize gaamuntsi Phawuloosan Barnnabaasan kaallida. Ammaniduntsii Xoozze aadho keehatitsite mintstsii yessade gaar untana zorida.

⁴⁴ Lam7intsa Sambbata katama yeze asuntsappa attide baaya yagawude wontsis Xoozze qaala si7odes shiiqida.

⁴⁵ Yezin Ayhuduntsi gaama asuntsana be7eze wode Phawuloosa antsinttii E ohito ixzii eza cazhida.

⁴⁶ Phawuloosan Barnnabaasan zhashtikaayzara, «Xoozze qaaltta tiinidhdhii yinttis ohinttodes beezane. Yezin yin qaala ixzii medhina de7o ekkodes nuus beezoos ga7i yin, yin ommite firddide gisho yikke nuunii Ayhude maaqqoosuntsago maaqqada.

⁴⁷ Akkos gayko Laatsti,
« ‹Alame kumutsita ne baggara attode gaar,
ta nena Ayhude maaqqoosse asuntsis foo7o
mahida› ga7i nuna kiittida» gayda.

⁴⁸ Ayhude maaqqoosuntsi yinno si7ide wode
ufaytti Xoozze qaala bonchchida. Mahi medhina
de7oos doorinttide ubba ammanida.

⁴⁹ Laatstse qaalta yinna sa7ito ubba yellida.

⁵⁰ Yezin Ayhuduntsi, Ayhude maaqqoosse
Xooz goynize bonchchinttide maachuntsanan
katama yeze damma asuntsana Phawuloosallan
Barnnabaasallan dentsitsida. Yentsi asuntsi
unttana bay7e aykkii fa sa7itippa kessida.

⁵¹ Yezin Phawuloosaran Barnnabaasaran
ixxizuntsis malla maaqqade gaar fa tohitippa
xura fixxii Iqooniyone katama qitida.

⁵² Mahi Anxookiya yeze ammanzuntsi Geeshi
Ayyaanaran ufayssara kumida.

14

Phawuloosan Barnnabaasan Iqooniyone qitida

¹ Kasennigaara, Phawuloosan Barnnabaasan
Iqooniyonen Ayhudunts woosa keetsta gelii
gaama Ayhuduntsin Ayhude maaqqoosuntsi am-
manode wodes qaala ohida.

² Yezin ammanikaayze Ayhuduntsi, Ayhude
maaqqoosutsi wozintto laammii ishuntsalla
dentsitsida.

³ Hawaaruntsi ize gaama wode gam77ida. Un
zhashtikaayzara Laatstse baz ohida. Laatstsi
mallan kille baz un oochchode gaar untis adetits

wolqqa inggi fa aadho keehatitsi qaaltta turo maaqqizanno beezida.

⁴ Yezin yentsi katama asuntsi shaakkintti, baggita Ayhuduntsara baggita mahi Hawaaruntsara maaqqida.

⁵ Ayhude maaqqoosuntsin Ayhuduntsin fa hyalaquntsara wolla maaqqii hawaaruntsana qohodesin shuchchara dhogodes koyda.

⁶ Hawaaruntsi yinno erii, Lixiran Derbbe ga7inttize Liqaa7oniya katamuntsi giddan un guta yeze sa7a aachinttida.

⁷ Ize Wonggele ohida.

Phawuloosaran Barnnabaasara Lixiran Darbben

⁸ Yelinttidannippa aykkii lam77i tohita wobbin yedhdhii eroosse fettii asi Lixira yene.

⁹ Ye attsay Phawuloosa ohodera bettii si7ine. Phawuloosa eza dakkii be7ize wode faxodes ees ammano yezanno bi7i,

¹⁰ fa qaaltto dhoqi yiizii, «Moolii ne tohitira eqqo» yagayda. Yeezin, doollii denddii eqqii yedhdhe aykkida.

¹¹ Phawuloosa oochchidanno asuntsi bi7i fa qaaltto dhoqi yiizii Liqaa7oniya doonara, «Eequntsi asi aazii nuugo wodhdhida» yagayda.

¹² Barnnabaasa, «Diya» ga7i, Phawuloosa ohize waannize gisho eza, «Hermmeene» ga7i suntsida.

¹³ Katamappa gaxa yeze Diya goyno keetsta kahinzen asuntsi kormman bonchcho fudhe hawaaruntsis zharshodes koyi katama furtsa ki7ida.

¹⁴ Yezin Barnnabaasan Phawuloosan yinno si7eze wode un oochchodes qoppidanno ixxi fa ma7ito feedhida. Asunts gidda woxxi gelii,

¹⁵ fa qaaltto dhoqi yiizii, «Asuntso, hyanno akkos oochchete? Nuunin yin fana asi. Hyanna fatstsoosse bazitippa salon sa7an, abba un gidda yeze ubbabazito medhdhide de7o Xoozzego yin maaqqade gaar yinttis nuunii Wonggele ohine.

¹⁶ E zaga asuntsana fa ogito yedhdhade gaar dakkii ashshida.

¹⁷ Yezin ira saloppa bukkizida, katstsan woder woder inggida, katsta inggi yinttana gaama ufayssida, yeyzi yinttis lo77o baz oochchii faas markka dhabsikaaya» yagayda.

¹⁸ Hawaaruntsi yinno ga7i faas asuntsi zharshaame gaar waayi kayda.

¹⁹ Anxookiyappan Iqooniyoneppan yi7ide Ayhuduntsi, asuntsana fa zala mahi shuchchara Phawuloosa dhogida. Unttis E hyayqqide gaar aazin katamappa gaxa gochchii kanggi olida.

²⁰ Yezin ammanzuntsi yi7i, E kale wutii eqqezin E denddii katama gelida. Wonttisti wode Barnnabaasara wolla Darbbe qitida.

*Phawuloosan Barnnabaasan Sooriya
Anxookiya maaqqida*

²¹ Un Darbbe katama Wonggele ohi gaamuntsana ammanzuntsana mahidannip suuba Lisxira, Iqooniyonen Phisidiya Anxookiya maaqqida.

²² Ize ammanzuntsi ammanora miinggi yessade gaar zorii, «Xoozze ka7itumo gelodes

nuunii gaama madha ekkodes beezane» yaga7i tamarssida.

²³ Mahi woosa keetstsis ommite ommite cimuntsana doorida. Xoomidannippa woossidannippa maaqqii un ammanize Laatstsas un hyadarito inggidda.

²⁴ Phisidiya sa7a kantsii aadhii Phinfiliya qitida.

²⁵ Pherggen qaala ohidannippa maaqqii Ax-aaliya qitida.

²⁶ Iippa un fa folide oochitis Xoozze aadho keehatitsitis untis hyadara inggide Anxookiya markkabeera maaqqida.

²⁷ Anxookiya yelide wode woosa keetstsa asuntsana shiishii Xoozii untara oochchide oochito ubba Ayhude maaqqoosse asuntsi ammanode gaar untis wayzi furtsi bugezako ohida.

²⁸ Ezin ammanzuntsara gaama wode gam77ida.

15

Yerusalaame shiiqo

¹ Fettii fettii asuntsi Yihudappa Anxookiya hyanggi, «Muse wogiti gaar yin garrazinttanxiko attodes dandda7oos» ga7i ammanzuntsana tamarssas aykkida.

² Yinna Phawuloosan Barnnabaasan untara gaama lallode gaaran kacinttode gaar yiizida. Yinnii gisho, Anxookiya yeze fettii fettii asuntsi Phawuloosaran Barnnabaasara Yerusalaame hyanggi Hawaaruntsara cimuntsara yellinti yinna ohito billode gaar qofa accinttida.

³ Woosa keetsita untana kiittin qitida. Un Fingeran Samaarera aadhittera Ayhude maaqqoosuntsi Xoozago wayzi maaqqezako ohida. Yinna ammanzuntsana ubba gaama ufayssida.

⁴ Un Yerusalaame yellide wode woosa keetsita, Hawaaruntsin cimuntsi untana mukkida. Xoozii untara oochchidanno ubba ohida.

⁵ Yezin Farisaawunts baggappa ammanide fettii fettii asuntsi denddii eqqii, «Ayhude maaqqoosse ammanize asuntsi garrazinttodesin Muse higgito naagodes beezane» yagayda.

⁶ Hawaaruntsin cimuntsi yinno zorinttodes shi-
iqida.

⁷ Gaama ohinttidannippa maaqqii, Phexiroosa denddii eqqii, «Ta ishunto, Ayhude maaqqoosuntsi Wonggele qaala ta doonappa si7i ammanode gaar tiinidhii tana Xoozii yin giddappa dooridanno yin erane.

⁸ As wozina erize Xoozze Geeshi Ayyaana nuus inggidannigaar unttsin inggi turizida.

⁹ Ammanora un wozintto geeshide gisho nu giddan un gidda shaako gaddikaaya.

¹⁰ Yinnii gisho, nu aduntsin nuunii tookkodes dandda7oos qambbara ammanzuntsi geetalla gaddii hyatte akkos Xooz fattanete?

¹¹ Laatstse Yesuus aadho keehatitsite un attidanni gaara nuunin attidanno ammanane» yagayda.

¹² Asuntsi si77i ga7i, Barnnabaasan Phawuloosa Ayhude maaqqoosse asunts gidida un bag-

gara Xoozii oochchide mallan kille bazi ubba ohodera si7ine.

¹³ Un ohi hyaasidannippa maaqqii Yayqooba, «Ishuntso, ta gaazanno si7ote.

¹⁴ Xoozii Ayhude maaqqoosuntsi gidda fa fa suntsito xeegez worzha doorodes koyi untana tiino wayzi qoppezako Simoona ohida.

¹⁵ Nabunts qaaltta hyannira giigane. Geeshi Maxaafite,

¹⁶ « Hyannippa suuba, ta maaqqada,
Woddide Dawute keetsito keexxoda.
Wul7inttide keetsiton mahi essoda.

¹⁷⁻¹⁸ Attide asuntsi ubba taago ye7oda,
ta xeezide Ayhude maaqqoosse asuntsi ubba
tana koyoda. Zagappa aykkii yinna erint-
tode fana yiizide

Laatstse, ohine» yagayda.

¹⁹ «Yinnii gisho, ta qofta Xoozago maaqqize Ayhude maaqqoosuntsana nuunii waaytsosako lo77o.

²⁰ Yezin un eeqas zharshinttii tunidebaz ma7aame gaar, olalaame gaar, bawuta ma7aame gaaran suutsi uzhaame gaaran ma7aame gaar untis nuunii dabddaabbe xaafodes beezane.

²¹ Muse higge zagappa aykkii Sambbata Sambbata Ayhude woosa keetsta nabbabinttii katama ubba sabbakinttane» yagayda.

²² Yinnippa maaqqii, hawaaruntsin cimuntsi woosa keetsta as ubbuntsara fettilla fa gidda fa eerats asuntsana doorii Phawuloosaran Barnnabaasara Anxookiya dakkodes qofa accida.

Gaama erinttide kaalitsizuntsana Barssabaasa ga7inttize Yihudan Sillaasen doorida.

²³ Hyannigaara ga7intti dabddaabbe untalla dakkida: «Nu hawaarunsin cimunsi yin ishuntsi, Anxookiya, Sooriya Kilqiya yeze Ayhude maaqqoosse ishuntsis nu sarotits kiittida.

²⁴ «Nuunii kiittikaayze asunsi nu giddappa hyanggi, «Yin garrazinttodesin higgito naagodes beezane» ga7i, yinttana waaytsidannon zhilizidanno si7ida.

²⁵ Nuunii kadhize Barnnabaasan Phawuloosa doorinttide asuntsara wolla yinttago dakkodes fettii wozinara nu qoftto accida.

²⁶ Un nu Laatstse Yesuus Kiristtoosa gisho fa de7ito aatsii inggida.

²⁷ Yinnii gisho, nu xaafidanno un fa doonara gujjii yinttis ohode fana Yihudan Sillaasen kiittida.

²⁸ «Hyanna koshshizuntsap attin melle toofu yinttana toossame gaar nuunin Geeshi Ayyaana ohito accida.

²⁹ Eeqas zharshinttii tunidebaz mu7ippete, suutsi uzhippete, bawuta mu7ippete, olalippete. Hyantsi ubbappa yin, yin ommiito naagiko lo77o baz oochchane. Lo77o yezote» yagayda.

³⁰ Yinnii gisho, kiitinttidunsi moyzinttii Anxookiya qitii ammanze asuntsana shiishii, dabddaabbiza inggidda.

³¹ Un ye mintsitsize dabddaabbiza nabbabide wode ufayttida.

³² Mahi Yihudan Sillaasen fa ommite nabuntsana maaqqide gisho ammanzuntsana loytsii zorii mintsitsida.

³³ Un Anxookiya eeratsi wode bettidannippa suuba ammanze ishuntsi loytsi moyzin fana ki-ittezuntsago maaqqida.

³⁴ [Yezin Sillaasen ize attodes koyda.]*

³⁵ Mahi Phawuloosan Barnnabaasan melle gaama asuntsara wolla Laatstse qaala taaarssitera Wonggele ohitera Anxookiya gam77ida.

Phawuloosan Barnnabaasan shaakkinttida

³⁶ Eerats qammappa suuba Phawuloosa Barnnabaasago, «Nu Laatstse qaala ohide katamite ubba ammanizuntsi wayzi yezako suuba maaqqitera be7ada» yagayda.

³⁷ Barnnabaasa Marqqoosa ga7inttize Wahan-nisa faara hyammade fana koyda.

³⁸ Yezin Phawuloosa Marqqoosa faara hyammade fana koykaaya. Akkos gayko, E Phinfiliya shaakkintti untara oochchodes hyanggikaaya.

³⁹ Un gidida iita kachchi kezini fetay fetayppa shaakkinttida. Barnnabaasa Marqqoosa ekkii markkabera Qoophiroosa qitida.

⁴⁰ Yezin Phawuloosa Sillaase doorida; ammanzuntsi Phawuloosa Xoozze aadho keehatitsi hyadarito inggidannippa maaqqii E kezii qitida.

⁴¹ Yeyzi, woosa keetstsi mintsitsitera Soori-yaran Kilqiyaran wutida.

16

Ximotiyoosa Phawuloosaran Sillaasera yellintida

* **15:34** Fettii fettii kushera xaafide maxaafite faydo 34 baaya.
15:38 Hawa. 13:13

¹ Phawuloosa Darbben Lisxiran qitida. Ize Ximotiyoosa gaaze ammanize asi yene. E intta ammanze Ayhude maacho, E aday Girike asi.

² Lisxiran Iqooniyone yeze ammanzuntsi Ximotiyoosa baz loytsii markkidhida.

³ Phawuloosa Ximotiyoosa faara ekkodes koyi, E aday Girike asi maaqqidanno yinna besite yeze Ayhude ubbuntsi erize gisho eza garrazida.

⁴ Un katamara aadhitter Yerusalaame yeze hawaaruntsin cimuntsin accide qoftto ammanzuntsi naagode gaar unttis ohitera aadhida.

⁵ Yinnii gisho, woosa keetsita ammanora mi-inggite, faydoran qammite qammite gaanggitter hyanggida.

Phawuloosa Maqedooniya qitode gaar xee gintida

⁶ Isiya gidda qaala ohaame gaar Geeshi Ayyaana untana kayde gisho Phirggeran Galaatiya sa7ara aadhida.

⁷ Un Miisiya gaxa yellide wode Bitiiniya qitodes qoppida yeshsha. Yezin Yesuusa Ayyaana untana kayda.

⁸ Yinnii gisho, un Miisiya kalera aadhitera Xiro7aada wodhdhida.

⁹ Phawuloosa qamma qonccitsara fettii Maqedooniya asi faago, «Maqedooniya fiinggi nuna maaddoya» ga7i eqqii woossodera bi7ida.

¹⁰ Qonccitsi E bi7idannippa maaqqii nu Maqedooniya qitodes koyda. Yinnan, Wonggele ize yeze asuntsis ohodes Xoozii nuna xee gida aazida.

Liidiya Kiristtoosa ammanida

¹¹ Xiro7aadappa denddii markkabe gidda gelii Samotiraaqe hyanggide, wonttisti wode Naaphule hyanggida.

¹² Izippa denddii Maqedooniya sa7a yeze Filphisiyusa ga7inttize worada katama hyanggida. Mahi Filphisiyusa Roomuntsi ahize katama. Nu yinna katamite eeratsi wode bettida.

¹³ Sambbata wode katamappa gaxa borkka doona Ayhuduntsi Xoozze woossizze bessi yezanno qoppii ize hyanggida. Yinna besite shiiqide maachuntsis qaala ohida.

¹⁴ Nuna si7ize asuntsappa fettii Liidiya ga7inttize Tiyaxiroone katamappa yi7ide, Xooz ammanze zoqo ma7o zal77ize, maachita yene. Phawuloosa ohizanno iza si7ode gaar Laatstsii I wozintto bugida.

¹⁵ Liidiya fa kara asuntsara wolla xammaqintti-dannippa maaqqii nuugo, «Yin tana Laatstsa turo ammanida gayko ta kara yi7i shemppote» ga7i mintsii woossida.

Phawuloosan Sillaasen acinttida

¹⁶ Nu Xooz woossizze besite hyanggodera iita ayyaana iilla afa yezii maridhdhize fettii wudur arita nuura yellinttida. Iza maridhdhii gaama bira fa laatstsuntsis ke7ine.

¹⁷ Phawuloosan nunan kaallii, «Hyantses Ub-bappa kattara Xoozze aruntsana! Un yin attode ogito ohizuntsana» ga7i uukkida.

¹⁸ Ubba wode yinnii gaar gaane. Yezin Phawuloosa zhilidhdhi suub maaqqii, ye ayyaanza, «Yesuus Kiristtoosa suntsite iippa kezo» ga7i ki-ittida. Iira iita ayyaanze iippa kezida.

19 Yezin I laatstsuntsi faas bira denggize ogita dhabidanno bi7i, Phawuloosan Sillaasen aykkii, firdda keetsta daynnuntsi tiino gochchii kang-gida.

20 Daynnuntsi tiino untana kanggi, «Hyantses Ayhude asi maaqqii nu katama asuntsana gaama waaytsane.

21 Nu Roome gade asuntsi ekkodesin oochchodes woga maaqqoosse baz tamarssane» gayda.

22 Asuntsi fettii zala maaqqii, Phawuloosallan Sillaaselan denddida. Daynnuntsi un ma7ito gaarii gufer untana guuddade fana kiittida.

23 Untana gaama hyadhdhidannippa suuba achi keetsta gelsida. Achi keetstsito kafizay untana mintsii kafode gaar kiittida.

24 Achi keetstsito kafize yinna kiitto ekkii, Phawuloosan Sillaasen achi keetstsitis qol7a gelsida. Un tohito duttsara accida.

25 Yezin qamma bilahe maaqqize wode Phawuloosaran Sillaaseran woossitteran mazmure yexxitteran Xooz galatane. Achi keetstsite yeze melle asuntsin un gaazanno si7ine. 26 Qoppikaayzin achi keetsiti sa7ita en7inttode wontsis sa7a en7ida. Yinna saatte furtsita ubba bugunttii attida; acinttide asuntsi ubbuntsi santsalaata bilinttii wodhdhida.

27 Achi keetstsito kafize genttoppa barkkide wode achi keetsiti furtsita ubba bugunttidanno bi7i acinttide asuntsi kessii ekkii qitide gaar aazin fana wodhodes mashsha ekkida.

28 Yezin Phawuloosa fa qaaltto dhoqi yiizii «Nu ubbanna hyanne yeze gisho ne nena qohippe»

gayda.

²⁹ Achi keetstsito kafize xomppe woossii ekkii ellisii gidda woxxida. Goqitera Phawuloosa ti-inon Sillaase tiino zuggida.

³⁰ Uttana bale kessii, «Ta laatstsuntso, ta at-todes akko oochchodes beeze?» gayda.

³¹ Phawuloosaran Sillaasera eego, «Laatstsi Yesuus Kiristtoosa ammano; neeran ne kara asuntsaran attoda» gayda.

³² Un eesin E kara yeze ubbuntsis Laatstse qaala ohida.

³³ Qamma yinna saatte achi keetsito kafize untana kanggi un hyarggize bessito meeccida. Ellisii fa kara as ubbuntsara xammaqinttida.

³⁴ Phawuloosan Sillaasen fa kara kanggi unttis kattsa aatstsida. E fa kara asi ubbuntsara Xooz ammanide gisho ufayttida.

³⁵ Sa7ita wonttin daynnuntsi, «Yentsi asuntsana billo» yaga7i foolisuntsana eego kiittida.

³⁶ Achi keetsito kafize, «Yin bilinttode gaar daynnuntsi kiittida. Yikke, kezii saro qitote» yaga7i yinna kiitto Phawuloosas ohida.

³⁷ Yezin Phawuloosa yentsi foolisuntsago, «Nu Roome asi* maaqqadera un nuna firdda baytsi as tiino hyadhdhii, achi keettsa olida. Hyatte nuna aachintti kezii qito gaane? Hyanoos, un fa ommitis yi7i nuna kesso» gayda.

* **16:37 Roome as:** Phawuloosa Roome as yaga7i fana xeegidanna ye wode Ayhude sa7a ahize Roome ka7itumo maaqqide gisho. Ye wode Roome sa7ite yeze asuntsi firdda baayzin garafinttoos.

³⁸ Foolisuntsi daynnuntsis yinno ohin, Phawuloosaran Sillaaseran Roome sa7a asi maaqqi-danno si7ide wode zhashtida.

³⁹ Yinnii gisho, daynnuntsi yi7i unttago, Nu yinttana qohida yaga7i maarotitsi oocida. Achi keetsitippa bale untana kessii, katamappa kezii qitode gaar woossida.

⁴⁰ Phawuloosaran Sillaaseran achi keetsitippa kezii Liidiya kara hyanggida. Ize ammanzuntsara yellintti untana mintsitsii kezii qitida.

17

Phawuloosa Teselonqe tamarssida

¹ Phawuloosara Sillaaseran Amfipholisaran Apholoniya aadhii Teselonqe qitida. Ize Ayhude woosa keetsti yene.

² Phawuloosa zaganni gaara ize gelida. Ize hyaydzdzii sambbata Xoozze qaalappa asuntsis ohida.

³ Kiristtoosa madha ekkodesin hyayqoppa denddodesin beezanno untis geeshi ohitera, «Yesuusa hyay ta yinttis ohizay Kiristtoosa» ya-gayda.

⁴ Unttappa fete fete ohidanna turo maaqqi-danno ekkii Phawuloosaran Sillaasera wolla fetto maaqqida. Yinnii fana, Xooz goynize gaama Girike asuntsin gaama bonchhintide maachuntsin untara wolla maaqqida.

⁵ Yezin Ayhuduntsi ixzii fettii fettii oocha baayze iita asuntsana ogeppa shiishida. Katamito buqe aykkida; Phawuloosan Sillaasen asuntsis aatsii inggodes koyi Iyaasone keetstsito teqqida.

⁶ Phawuloosan Sillaasen untis benttaanxin, Iyaasonen fettii fettii ammanzuntsana katama hyalaquntsago gochchii kanggi, «Hyantses sa7ito ubba buqizuntsi hyatte nuugo yi7ida.

⁷ Iyaasone untana fa kara gaddida. Hyantses, «Yesuusa gaaze melle kaati yene» ga7i Qeesare kiitto ixixane» ga7i dhoqi gayde qaalara ohida.

⁸ Shiiqide asuntsin katama hyalaquntsi yinno si7i hyanodebaz dhabida.

⁹ Hyalaquntsi Iyaasonan melluntsana waaser billida.

Phawuloosa Beeriya tamarssida

¹⁰ Ammanzuntsi Phawuloosan Sillaasen qam-mara Beeriya dakkida. Beeriya yellii, Ayhude woosa keetsta gelida.

¹¹ Beeriya asuntsi Teselonge asuntsappa aadhii wozina dalga. Un qaaltto kumutsi wozinappa ekkida; Phawuloosa gaydanna turo maaqqi-danno shaakkii erodes ubba wode Geeshi Max-aafe nabbabane.

¹² Yinnii gisho, untappa gaamuntsi, Girikuntsappa bonchchinttide gaama maachuntsin gaama dhiiratsuntsii ammanida.

¹³ Yezin Teselonge yeze Ayhuduntsi Phawuloosa Xoozze qaala Beeriya giddan ohidanno si7ide wode Beeriya yi7i asuntsana buqida.

¹⁴ Yinnippa maaqqii, ammanzuntsi ellisii Phawuloosa abba kale dakkida. Yezin Sillaasen Ximotiyoosan Beeriya attida.

¹⁵ Phawuloosa moyzide asuntsi Ateena yelt-sida. Yentsi asuntsi Sillaasen Ximotiyoosan faas dandda7inttide gaar ellisii faago ye7ode

gaar Phawuloosa kiitteze kiitto ekkii Beeriya maaqqida.

Phawuloosa Ateena qitida

¹⁶ Phawuloosa Ateena Sillaasen Ximotiyoosan kafittera, katama eeqa kumidanno bi7i zhilidhdhida.

¹⁷ Yinnii gisho, Ayhude woosa Keetsite Ayhuduntsaran Xooz goynize Ayhude maaqqoosse asuntsara mahi faara yellinttize asuntsara ubba wode gabe lallane.

¹⁸ Ephiqoroosan Isttoyke ga7inttize bagguntsappa fettii fettii eruntsi Phawuloosara wolla lallida. Unttappa fete fete, «Hyay canccize akko ohodes koye?» yagayda.

Melluntsi Phawuloosa Yesuusan hyayqoppa denddo baz faas ohide gisho «Melle eequntsi baz ohiza aazane» yagayda.

¹⁹ Phawuloosa aykkii Aryoospaagosa gaaze shiiqo besite kanggi, «Hyanna ne tamaarssize kille bazita akko yezakon nuna eriso?

²⁰ Akkos gayko, ne nuus kille baz ohine; yikke yinna akko yezakon nu erodes koyane» yagayda.

²¹ Ateena asuntsi ubbuntsin ize yeze zaqquntsi kille baz ohikaayzaran si7ikaayzaran feezhoos.

²² Phawuloosa Aryoospaagosa gidida shiiqide asuntsi tiino eqqii, «Ateena asuntso, yin eequntsis ubba baza gaama zhashtizanno ta bi7ida.

²³ Taanii yin katamara wutittera yin goynize besite be7ize wode «Erinntoose Xoozzes» ga7intti xaafinttide zharsho bessito denggida. Hyanna yin erikaayzara goynizaya ta yinttis ohoda.

²⁴ Sa7an sa7alla yeze ubbabazito medhdhide Xoozze, salon sa7a Laatstse, asi keexxide keetsta yezoos.

²⁵ E de7o, shemppon ubba baz as ubbas inggide gisho face yeze asi fana as maade koyoos.

²⁶ Xoozii un yessade wodesin bessis wuzula inggida. Yinnippa as kochchi ubba fettii asappa medhdhii sa7a ubba gaddida.

²⁷ E yinno oochchidanna asi eza koyode fanan qurichchi denggode fana. Maaqqikon E nuuppa hyaako baaya.

²⁸ Yinttappa fettii fettii yexxizuntsi, «Nu E na7untsana» maaqqidanni fana, Nu E gidda faxa yene, en7inttane.

²⁹ Yikke, nu Xoozze na7untsana maaqqide gisho «Xoozii as yiillatitsaran qofara worqqappa woy birappa woy shuchchappa oochinttidebaz aazane» ga7i qoppodes beezoos.

³⁰ Yinnii gisho, Xoozii tiino wode asi erikaayzara oochchidanno ashshii aadhida, yezin hyatte ubba besa yeze asi ubba nagarappa maaqqade gaar kiittane.

³¹ Akkos gayko, Xoozii fa dooride atstsera sa7alla yeze asi ubballa xillo firdda firddodes qamma giigizii gaddida. Eza hyayqoppa dentsii yinno as ubbas geeshida» gayda.

³² Unttappa fettii fettii asuntsi hyayqoppa dend-debaz Phawuloosappa si7i, eza leqqida. Yezin melluntsi, «Nuunii yinno neepa gujjii si7odes koyane» gayda.

³³ Yinnii gisho, Phawuloosa un giddappa kezida.

³⁴ Yezin fettii fettii dhiiratsuntsii Phawuloosara yellii ammanida. Un giddappa Aryoospaagosan shiiqite yeze Diyonasyoosa gaaze atstse, Damariso gaaze fettii maachitan melluntsin untara yene.

18

Phawuloosa Qoronttoosa qitida

¹ Yinnippa suuba, Phawuloosa Ateenappa kezii, Qoronttoosa qitida.

² Ize Aqiila gaaze Phanxoosa yelinttide fettii Ayhude as denggida. Ayhude asuntsana ubba Roomeppa kessade gaar kaati Qalawudiyoosa kiittide gisho eeratsi wodeppa tiino E fa machchitii Phirisqilara Xaaleppa yi7ida. Phawuloosa untara yellinttodes hyanggida.

³ E oochita untinnigaara dunkkaane sikke maaqqide gisho untara bettii wolla oochchida.

⁴ Phawuloosa Sambbata ubba Ayhuduntsanan Girikuntsana ammantsodes Ayhude woosa Keetsa miinggi ohine.

⁵ Sillaasen Ximotiyoosan Maqedooniyappa yi7ide wode Phawuloosa fa kumutsi wodito inggi Ayhuduntsis Yesuusa E, Kiristtoosa ga7i qaala ohida.

⁶ Yezin un Phawuloosa ixzii eza cazhin Phawuloosa fa ma7itippa xura tiqizi, «Yin gomtta yintana yello; ta yinne yezoos. Yikkeppa suuba, ta Ayhude maaqqoose asuntsago qitane» gayda.

⁷ Izip kezii Xooz goynize Titoos Yosxoosa gaaze atstse kara qitida. Yosxoosa keetsita Ayhude woosa Keetstsi kale yene.

⁸ Ayhude woosa Keetsiti hyalaqize Qarisphoosa fa kara asuntsi ubbuntsara Laatstsi ammanida. Qoronttoosa asuntsappa gaamuntsi Xooz qaala si7ide wode ammanii xammaqintida.

⁹ Laatstsi fettii gamma Phawuloosas bentii, «Zhashtippe; oho, si77i gayppe.

¹⁰ Taanii neera yene. Taas hyanna katamite, gaama asi yeze gisho nena qohii iitabessa olode asi ooden baaya» gayda.

¹¹ Yinnii gisho, Phawuloosa Xoozze qaala asuntsana tamaarssittera fettii beren izippun agina untara bettida.

¹² Gaaliyoosa Akkaya sa7a ahize wode Ayhuduntsi fettilla Phawuloosalla denddii firdda keetsta eza kanggi,

¹³ «Hyay attsay higge ixii, asuntsi Xooz goynode gaar yiizane» gayda.

¹⁴ Phawuloosa ohodes yi7adera, Gaaliyoosa Ayhuduntsago, «Ayhuduntso, yinna iita oocha woy qohe maaqqiko ta yin baz dandda7i si7odes beezane.

¹⁵ Yezin qaalasin, suntsisin yin higgitisin yin lallizebaz maaqqiko yin, yinttis billote; yinno ta firddoos» gayda.

¹⁶ Yeyzi, untana firdda keetstsappa bale kessida.

¹⁷ Yinnippa suuba, asuntsi ubba Ayhude woosa Keetsta hyalaqiza Sostenisa aykkii firdda keetstsi tiino hyadhdhida. Yezin Gaaliyoosas yinna akkon aazikaaya.

Phawuloosa Anxookiya qitida

¹⁸ Phawuloosa gaama wode Qoronttoosa gidda bettidanippa suuba ammanze asuntsana sarotsi, Phirisqiliran Aqilara markkabera Sooriya qitida. Yezin E qitodannippa tiino faas qayinggidebaz yeze gisho Kinkkiriya katama fa ommito medintida.

¹⁹ Un Efesoone yelide wode Phawuloosa Phirisqiliran Aqilan ize ashshida. Yezin faas Ayhude woosa keetsta gelii Ayhuduntsara ohinttida.

²⁰ Un faara gaama wode bettode gaar Phawuloosa woossida yezin E ixxida.

²¹ Unttappa shaakkinttiter; «Xoozii gayko yinttago maaqqii yo7oda» yaga7i Efesooneppa markkabera qitida.

²² Qisaariya yellide wode Yerusalaame hyanggi woosa keetsta asuntsana saritstsiddannippa suuba Anxookiya qitida.

²³ Ize eeratsi wode gam77idannippa suuba ammanize asuntsana ubba mintsitsitera Galaati-yaran Phirggeran aadhida.

Aphiloosa Efesoonen Qoronttoosan

²⁴ Iskkinddiriya yelinttide fettii Aphiloosa gaaze Ayhude asi Efesoone qitida. E ohe erize asin Xoozze qaala gaama erize asi.

²⁵ E Laatstsii ogito tamaarii, ayyaanara eexii Yesuusa baz luule tamarssane. Maaqqo yezin, Wahannisa xinqqate xalaala erane.

²⁶ E Ayhude woosa Keetstsita zhashtikaayzara tamarssane. Phirisqiliran Aqilan E ohizanno

si7ide wode eza faara kara kanggi Xoozze ogito tiinositippa geeshi ees ohida.

²⁷ Aphiloosa Akkaya qitodes koyin Efesoone yeze ammanize asuntsi E qoftto ekkii Akkaya yeze ammanzuntsi eza mokkode gaar unttis daddaabbo xaafida. E ize yelide wode Xoozze aadho keehatitsiti baggara Yesuus Kiristtoosa ammaniduntsana gaama maaddida.

²⁸ Akkos gayko, Yesuusa E Kiristtoosa maaqqizanno Ayhuduntsis Xoozze qaalappa qonccizi asunts tiino mintsii ohi untana latstsida.

19

Phawuloosa Efesoone qitida

¹ Aphiloosa Qoronttoosa yessadera, Phawuloosa wookka zalara aadhii Efesoone qitida. Izen fettii fettii ammanze asuntsana denggida.

² Unttago, «Yin ammanide wode Geeshi Ayyaana ekkidate?» ga7i oocida.

Un, «Ade, ekkikaaya; melle atto yezin, Geeshi Ayyaana yezannon si7ikaaya» gayda.

³ Phawuloosa unttago, «Yeezin, akkor xammaqintidote?» gayda.

Un, «Nuunii Wahannisa xinqate xammaqintida» ga7i mahida.

⁴ Phawuloosa, «Wahannisa faappa suubar ye7ize Yesuus ammanode gaar asuntsis ohiter, nagarappa maaqqes koshshize xinqate xammaqintida» gayda.

5 Un yinno si7ide wode Laatstse Yesuusa tamaare maaqqades xammaqinttida.

6 Phawuloosa fa kushito untalla gaddize wode Geeshi Ayyaana untalla wodhdhin, melle melle doonara wolla ohinttida; mahi tinbbite ohida.

7 Yinna besite taphpho lam77i maaqqize asuntsi yene.

8 Phawuloosa Ayhude woosa Keetstsa gelii, Xoozze ka7itumo baz zhashtikaayzara markkidhiter loytsii qoncciziter untara hyaydzdzii agina yellodes gam7ida.

9 Yezin untappa fete fete dhube maaqqii gaama asunts tiino Laatstse ogito cazhi ammananxii ixxida. Phawuloosa ammanzuntsana untappa shagii ekkii Xiranoosa gaaze timirtte keetstsa ubba wode untana tamarssida.

10 Phawuloosa lam77i bere yellodes qaala ohida. Yinnii gisho, Isiya yeze asuntsi ubba, Ayhuduntsin Ayhude maaqqoosuntsi Laatstse qaala si7ida.

Xoozii Phawuloosa kushite oochchide kille baz

11 Xoozii Phawuloosa kushite damma kille baz oochchida.

12 Yinnii gisho, asuntsi E gallito bochchide maarabito woy ma7ito hyargganchchuntsis kangane. Untin faxane; tuna ayyaanuntsin untappa kezane.

13 Tuna ayyaana kessitera wutize Ayhuduntsappa fete fete, «Phawuloosa sabbakize Yesuusa suntsite kezote ga7i yinttana kiittane» ga7i, tuna ayyaana aykkide asuntsalla Laatstse Yesuusa suntsito xeeqida

¹⁴ Ayhude maaqqide Kahinunts hyalaqappa fettii Asqeewe gaaze atstses yinno oochchize laappun dhiiratsi na7unts yene.

¹⁵ Yezin tuna ayyaanze unttago, «Taanii Yesuusan erane Phawuloosa bazin erane, yezin yin oode?» yagayda.

¹⁶ Tuna ayyaanze aykkide atstse untalla doollii wodhdhi, untana hyarggizi, yinna keetsitippa kallo woxxi dhabode wontsis wolqqidhdhida.

¹⁷ Efesoone yeze Ayhuduntsin Ayhude maaqqoosuntsi ubba yinno si7i gaama zhashtida. Laatstsii Yesuusa suntsita gaama bonchchinttida.

¹⁸ Ammanzuntsappa gaamuntsi fa oochchide iita oochito buuxitera qoncce ohiter yene.

¹⁹ Bitizuntsappa gaamuntsi fa maxaafito shishii as ubba tiino michchida. Yinna maxaafiti waagita ichintam mukul shuchchi bira santime* maaqqida.

²⁰ Yinnii gaar yi7i Xoozze qaala wolqqar dicit-eran dalggitter qitida.

Efesoone katama kachchi denddida

²¹ Yinna folinttidanippa suuba Phawuloosa, «Taanii Yerusalaame qitii maaqqii Roomen hyang-godes beezane» ga7i Maqedooniyyaran Akkayaran aadhii Yerusalaame hyanggodes qofa accida.

²² Mahi fana maaddizuntsappa lam77untsana Ximotiyoosan Erasxoosa Maqedooniya kiittii, faas Isiya gidda eerats wode gam7ida.

²³ Ye wode Laatstse ogiti gisho Efesoone gidda damma kachchi kezida.

* **19:19 Bira santime:** Maatoosa 26:15 bo7ote.

²⁴ Fettii bira qoxxize Dimexiroosa gaaze atstse Arxemiisa eeqa keetstsa misile birappa medhhdhii gaama tirfe dinggizanne.

²⁵ Yinnii gisho, yinnii fana oocha oochchizuntsana fettilla shiishii, «Asuntso, nu duretitsita hyanna oochite maaqqidanno yin erane.

²⁶ Hyay Phawuloosa, «As kushe medhinttide eequntsana baane» ga7i, Efesoonen eeratsi sa7ap attin kumutsi Isiya ubba yeze gaama asuntsana ohi ammantsidannon balitsidannon yin bi7ida si7ida.

²⁷ Madha maaqqidanna, nu oochita leqqintti-zanno xalaala maaqqikaayzin Isiya sa7a ubba yeze asi goynize damma eeqa Arxemiisa keetsita bonchchinttikaayzar attodanna I dammatitsita gol7odanno» gayda.

²⁸ Asuntsi yinno si7eze wode zhilidhdhi, «Efesoone Arxemiisa damma» ga7i uukkida. ²⁹ Yinna uufita katama ubba yellida. Phawuloosara yedhdhize Maqedooniya asuntsana, Gaayoosan Arsxirokoosan aykkii gochchiter kaa7ize bessa woxxida.

³⁰ Phawuloosan asuntsi shiiqide besite gelodes koyda, yezin ammanzuntsi eza kayda.

³¹ Isiya sa7a hyalaquntsappa Phawuloosa lagge maaqqide fete fete Phawuloosago kiittii, «Kaasi besite qoncce kezii benttippe» ga7i eza woossida.

³² Shiiqide asuntsi hyanodebaz dhabida; gaang-gize bagga asuntsi melle atto yezin akkos shi-iquezako eroosse gisho fete fettibazis uukkize wode hyankkay mellebazis uukkane.

³³ Ayhuduntsi Iskkinddire gaaze attsa aatsii beezin, fettii fettii asuntsi E gawude baz ohi eza tiino aatsida. E asuntsi si77i gawude gaar fa kushite mallii beezi, asuntsis mootinttodes eqqida.

³⁴ Yezin Iskkinddire Ayhude asi maaqqidanno asuntsi eride wode lam77i saate maaqqade gaar ubbuntsi fettii qaalara, «Efesoone Arxemiise damma» ga7i uukkida.

³⁵ Wurssutsite Katama xaafize asuntsana si77i yiizii, «Efesoone asuntso! Efesoone katama damma Arxemiise eeqa keetstsin saloppa wodhd-hide damma shuchchiza naagizanno eroosse asi baaya.

³⁶ Hyanno kaddize asi baayze gisho yin si77i ga7odesin ellisii akko baz yiizaanxxi ashshodes beezane.

³⁷ Yin hyantsi asuntsana, eeqa keetstsa bira kaystikaayzuntsanan nu Xoozza cazikaayzuntsana ki7i.

³⁸ Yinnii gisho, Dimexiroosan eera yeze oochchize asuntsi mootodes oona koyzako, firdda keetsita bugutsi yene; daynnuntsin yene; un mootodes dandda7ane.

³⁹ Yezin yin melle ohe koyko, Shanggo shiiqite ohita bi7intto.

⁴⁰ Yinno maaqqanxiko hyayno hyanide bazis Roome ka7itumtta nuna oocoda. Hyanna buqut-sitis miknaate baayze gisho nu mikinaato ohodes dandda7oos»

⁴¹ yaga7i shiiqito lalida.

Phawuloosa Maqedoonan Giriken qitida

¹ Uukita si7i gaydannippa suuba Phawuloosa ammanze asuntsana xeegezii untana zorii mintsitsidannippa suuba saritstsi Maqedoona qitodes kezida.

² E aadhize sa7a yeze ammanze asuntsis qaala ohi mintsitsidannippa suuba Girike sa7a qitida.

³ E ize hyaydzdzii agina bettii, markkabera Sooriya qitodes qoppii yezin, Ayhuduntsi fana wodhodes koyizanno erii Maqedooniyara suub maaqqades koyda.

⁴ Phawuloosa moyziduntsi Beeriyappa Pharhusa na7aya Sophaxiroosa, Teselonqeppa Arsxirokoosan Sikondduusa, Derbbeppa Gaayoosa, Iisiyappa Tikiqoosa, Xirofimoosan Ximotiyoosan.

⁵ Hyantses tiino hyanggi nuna Xiro7aadalla kafane.

⁶ Nu Boora Ba7ale bonchchidannippa suuba Filphisiyusappa markkabera denddii, ichchintsa qammara untana Xiro7aada yellii ize laappun qamma gam77ida.

Phawuloosa Xiro7aadalla

⁷ Saaminttappa tiino qamma nu boora baxxodes shiiqii yezin, Phawuloosa wonttisto qitodes qoppide gisho untis qaala ohitera giddii bilahe yellodes ohito gam7izida.

⁸ Nu shiiqii bettide fooqite gaama foo7o yene.

⁹ Ewuxikoosa gaaze fettii yidhdhize maskkootella bettii, fana botii genttida. Phawuloosa ohito pharggizide wode Ewuxikoosa gentti hyaydzdzintsa fooqizeppa gol7i hyayqqezin asuntsi dentsida.

¹⁰ Yezin Phawuloosa wodhdhii, eella zuggida. Eza iringgi, «E hyayqqikaaya, tannippete» gayda.

¹¹ Yinnippa suuba, ude fooqella kezii boora baxxi mu7ida. Sa7a wonttode wontsis asuntsis ohidannippa suuba denddii qitida.

¹² Ye faxide yidhdhiza kara kanggi gaama ufaytida.

Phawuloosa Xiro7aadappa Miliixe qitida

¹³ Yezin Phawuloosa fana izippa mokkode gaar nuus ohide gisho tiinidhii markkabego hyanggi, Asoosa qitodes denddida. Akkos gayko, E tohera qitodes qoppide gisho nuna hyannii gaar kiittida.

¹⁴ E nuura Asoosa yellinttin markkabera eza ekkii Mixiliine hyanggida.

¹⁵ Wonttistti wode izippa denddii markkabera Kiyooosa tiino yeze besite yellida; mahi wonttistti wode Saamosa fiinggi kaallize wodite Miliixe yellida.

¹⁶ Phawuloosa Isiya gidda gaama gami7ikaayzara Efesoone kalera aadhodes qoppida. Faas dandda7inttiko Phenxeqosxe Ba7ale wode Yerusalaame yellodes ellisane.

Phawuloosa Efesoone cimmuntsan zorida

¹⁷ Phawuloosa Miliixeppa Efesoone kiittii woosa keetsta cimuntsana xeegezida.

¹⁸ Woosa keetsta cimuntsi eego yi7in, unttago hyannigaara yagayda: «Taanii Isiya gelide tiino qammitippa aykkii yinttara yezide wode ubba wayzi yezezako yin erane.

¹⁹ Ayhuduntsi shiiqii taalla madha yeltsikon ta ashkkititsaran gaama afutstsara Laatstsis oochchida.

²⁰ Bucan yin keetsite keetsite yinttana tamaarsittera yinttana maaddize bazappa fettibazin faccizikaaya.

²¹ Taanii Ayhuduntsisin Ayhude maaqqoosuntsis nagarappa Xoozago maaqqade gaaran nu Laatstse Yesuusa ammanode gaar markkidhida.

²² «Ize tana akko yellode yezako eroos, yezin hyatte taanii Geeshi Ayyaanas kiitinttii Yerusalaame qitane.

²³ Yinno maaqqikon Geeshi Ayyaana katama ubba achchin madhan tana naagizanno taas markkidhida.

²⁴ Yezin ta wotsito folodes Laatstse Yesu-usap ekkide oochito, Xoozze aadho keehatitsi Wonggele markkidhizanno folodes ta shemppito fatstsoosse baz fana faydane.

²⁵ «Taanii hyatten Xoozze ka7itumo markkidhit-era yin gidda wutida. Yikkeppa suuba yinttappa ooden tana be7aamanno erane.

²⁶ Yinnii gisho, yinttappa fettii asi dhabikon ta oocintaamanno hyayno qamma yinttis geeshi ohine.

²⁷ Akkos gayko, Xoozze qofa ubba yinttis akko bazin ashshikaayzara ohida.

²⁸ «Fa na7ay suutsite wonggide Xoozze woosa keetsito naagote. Geeshi Ayyaana yinttana yeng-gizuntsana mahi dooride wuditisin yin ommitisin naaginttote.

²⁹ Taanii hyanggidannippa suuba, wuditis yiqs-inttoosse iita suudhumuntsi yin gidda gelodanno ta erane.

³⁰ Tamaaruntsana fa suub kaalitsodes worddo tamaarssize asuntsi yin giddappa denddoda.

³¹ Yinnii gisho, ta hyaydzdzii bere qamman awaran afutstsara yinttana ommite ommite kac-cidanno qoppitter minggote.

³² «Hyatten yinttana mintsodesin geeshi asuntsara laata immades dandda7ize Xoozzesin E aadho keehatitsi qaalas yinttana hyadara inggane.

³³ «Taanii oodeppan bira woy worqqa woy afula ekkikaaya.

³⁴ Taanii ta kushite oochchii taasin taara yezuntsana beezzebaz maaddidanno yin, yin om-mite erane.

³⁵ Yin hyannifana labpii oochitera labbiduntsana maaddodannon Laatstsii Yesuusa, «Ekkizeppa aadhii inggizay anjjinttidaya» gayde qaalto yin qoppodes beezanno ta yinttana ubbabazite beezida» yagayda.

³⁶ Phawuloosa yinno ohi hyaasii un ubbuntsara bunqqunttii Xooz woossida.

³⁷ Un ubbuntsi Phawuloosa iringgi yeekkii yeerida.

³⁸ E Mahi, «Tana be7aama» yagayde qaalta unt-tana gaama azzantsida. Un markkabe yellodes eza moyzida.

21

Phawuloosa Yerusalaame qitida

¹ Nu Efesoone cimuntsappa shaginttideppa su-uba markkabera Qoose qitida. Wonttistti wode Rooda yellii izippa Phaxira qitida.

² Fenqqe fiinggize markkabe denggi E gidda gelii qitodes denddida.

³ Nu Qoophiroosa bi7ide wode, Qoophiroosa workkita bagga ashshii Sooriya yedhdhida. Markkabize fa caantto ize ketstsodes koyde gisho Xiroosa qitida.

⁴ Ize ammanze asuntsana denggi untara laap-pun qamma bettida. Phawuloosa Yerusalaame qitaame gaar un ees Ayyaanara ohida.

⁵ Nuunii un kale gam7ize wodita hyal7in kezii qitida. Un ubba fa machchuntsaran fa na7untsara wolla katamappa gaxa kessii nuna moyzida. Nu abba kale bunqqunttii Xooz woos-sida.

⁶ Yinnippa suuba, wol sarotsin nu markkabite gelida; un fa kara maaqqida.

⁷ Nu abba ogito hyaasii, Xiroosappa Phexelemaysa yellida. Ize ammanze asuntsana saritstsi, un kale fettii qamma feezhida.

⁸ Wonttistti wode kezii, Qisaariya qitida. Sabaake Filphoosa kara yellii E kale bettida. E Yerusalaame tiino doorinttide laappuntsafa feta.

⁹ Filphoosas nabe maaqqide oyddii wudur na7untsi yene.

¹⁰ Nuunii unddenna qamma ize bettezin Aga-boosa gaaze nabe Yihudappa Qisaariya yi7ida.

¹¹ Nuugo yi7i Phawuloosa saqqe ekkii nabize fa kushiton fa tohito accii, «Geeshi Ayyaana hyay saqqize adaya, Yerusalaame Ayhuduntsi hyanni-gaara accii, Ayhude maaqqoosse asuntsis aatsii inggoda gaane» yagayda.

¹² Nuunii yinno si7ide wode nuunin yeze asuntsi Phawuloosa Yerusalaame qitaame gaar woossida.

¹³ Yezin Phawuloosa mahi, «Yin hyannigaara yeekkitera akkos ta wozintto tannize? Taanii, Laatstse Yesuusa suntsiti gisho acintte xalaala maaqqikaayzin Yerusalaame hyayqqodesin giig-inttida» yagayda.

¹⁴ Nu zoridanno E ekkaxi ixxin, «Laatstse qofita hyano» ga7i si77i gayda.

¹⁵ Ize eeratsi wode gam77idannippa suuba giiginttii Yerusalaame qitodes kezida.

¹⁶ Qisaariya yeze ammanze asuntsappa eeratsuntsi nuura hyanggida. Un nuunii shempode bessi Minaasone gaaze Qoophiroosa atstse kara kaalitsida. Minaasone tiino ammanide asuntsappa feta.

Phawuloosa Yerusalaame Yayqooba yellida

¹⁷ Nuunii Yerusalaame yellide wode ammanze asuntsi nuna ufaytti mukkida.

¹⁸ Wonttistti wode Phawuloosan nuunii Yayqoobara yellinttodes qitida. Woosa keetsta cimuntsi ubbuntsi ize yene.

¹⁹ Phawuloosa untana saritstsiddannippa suuba Ayhude maaqqoosse asunts gidda fa baggara Xoozii oochchidanno ubba untis ohida.

²⁰ Un yinno si7ide wode Xooz galatii Phawuloosago hyannigaara yagayda: «Nu ishayo, Ayhuduntsi gidda wantsi mukuluntsi Xooz amanenezako ne be7ine; un ubbuntsin higge mintsii naagane.

²¹ Neenii Ayhude maaqqoosuntsana sa7a yeze Ayhude ubba fa na7untsi garrazinttaame gaar,

Ayhuduntsi woga kaallaame gaaran Muse higge
ixxode gaar neenii tamaarsizanno Yerusalaame
yeze Ayhuduntsi si7ida.

²² Yeezin akko lo77o? Ne yi7idanno turo si7oda.

²³ «Yinnii gisho, nuunii nees ohizanno si7o; gefa
yeze oyddii asuntsi nu kale yene.

²⁴ Uttana ekkii untara geezho; mahi un fa
ommito meedinttode gaar untis miishe inggo.
Un zaga nebaz si7idanna turo maaqqikaayzan-
non neenii ne ommiten higge naagize asi maaqqi-
danno ubbuntsi erane.

²⁵ «Yezin ammanze Ayhude maaqqoosse
asuntsana maaqqizako, un eeqas zharshint-
tidebaz ma7aame gaar, suutsi uzhaame gaar,
bawuta ma7aame gaaran olalaame gaar, nuunii
ohito accii, firddi untis kiita xaafida» gayda.

²⁶ Yinnippa suuba, Phawuloosa wonttisti
wode asuntsana ekkii, untara geezhida. E fa
geezhe wodita ayde folinttode yezako erisodesin
fa zharshito ayde zharshode yezako erisodes
Xoozze keetsta gelida.

Phawuloosa aykinttida

²⁷ Laappun gamma folinttodes ukkoderu,
Iisiyappa yi7ide Ayhuduntsi Xoozze Keetsta
Phawuloosa bi7i, as ubba dentsitsii Phawuloosa
aykkida.

²⁸ «Isra7eele asuntso, nuna maaddote; hyay
atstse, nu worzhito, nu higgiton hyanna Xoozze
Keetsito ixkode gaar as ubbuntsana ubba bessa

tamaarsane. Yinnan maaqqaanxi ixxin Ayhude maaqqoosuntsana Xoozze keetsta gelitsii, hyanna geeshi bessito tunizida» yaga7i uukkida.

²⁹ Un yinno gaydanna zaga Efesoone Xirofimoosa Phawuloosara katama bi7ide gisho hyatte Phawuloosa Xoozze keetsta eza ekkii gelidebaz untis aazida.

³⁰ Katamita ubba buqinttida; asuntsi ubba shiiqii Phawuloosa aykkii Xoozze keetstsappa bale gochchida. Xoozze Keetsta furtsita ellisii gordinttida.

³¹ Asuntsi Phawuloosa wodhodes yi7adera, «Yerusalaame katama kumutsi buqinttida» gaaze wortta Roome shaalaqago yellida.

³² Shaalaqize wottaddaruntsanan mato hyalaquntsana ekkii woxxittera yi7ida. Asuntsi shaalaqizan wottaddaruntsana bi7ide wode Phawuloosa guuddizanno ashshida.

³³ Ye wode shaalaqize shiiqii, Phawuloosa aykkii, lam77i santsalaatara acinttode gaar kiitida. Yeyzi, E oona yezakon akko oochchezako asuntsana oocida.

³⁴ Asuntsappa baggita fettibaz ga7i uukkize wode hyankuntsi mellebaz ga7i uukkane. Uukita gaanggide gisho shaalaqize turtto shagodes dandda7inttaanxin, wottaddarunsi Phawuloosa fa yeze besa kanggode gaar kiitida.

³⁵ Phawuloosa yedhdhii kezize darajjito yellize wode asuntsi urqqizanni gisho wottaddarunsi eza tookkida.

³⁶ Gaama asuntsi, «E hyayqqo!» ga7i uukkitera kaallane.

Phawuloosa moottis mahe inggida

³⁷ Wottaddaruntsi Phawuloosa fa yeze bessito geltsodes yi7adera, Phawuloosa shaalaqizego, «Taanii nees fettibaz ohiko si7odate?» gayda.

E Phawuloosago, «Ne Girike doona erane?

³⁸ Neenii hyannippa tiino buqutsi medhdhii shemppo wodhide oyddii mukul asuntsana ekkii akko baayze ganas gelide Gibxxe attsa baane?» gayda.

³⁹ Yezin Phawuloosa, «Taanii, Kilqiya yeze erintide Terseese katama asi maaqqide Ayhude asi. Tana asuntsis ohizoya?» gayda.

⁴⁰ Shaalaqize eego, «Oho» ga7in Phawuloosa darajjalla eqqii, asuntsi si77i gawude gaar fa kushtira mallida. Asuntsi si77i ga7in Ibraysxe doonara hyannigaara gayda:

22

¹ «Ta ishuntson, ta aduntso, taanii hyatte yinttis inggize mahito si7ote.»

² Phawuloosa untis Ibraysxe doonara ohizanna si7i kasennippa aatsii si77i gayda. E kaallii,

³ «Taanii Kilqiya yeze Terseese yelintti hyanna katamtte diccida. Ta asttamaarizen Gamaaliyale; taanii nu aaduntsi higgito mintsii tamarida, hyayno yin ubba hyanizannigaara Xoozis mishinttize Ayhude asi.

⁴ Ta hyanna ogito kaallize maachuntsanan dhi-iratsunsana aykkii achi keetsta oliteran untana wodhissade wontsis madha beezze asi.

⁵ Yinnii gaara, kahinunts hyalaqizen Shanggo ubba ta baz markkidhades dandda7ane. Taanii Damasqqo yeze un ishuntsis untappa dabddaabbe ekkii ize yeze asuntsi acinttii seerinttode gaar Yerusalaame untana ko7odes ize qitida.

⁶ «Ta hyanggi Damasqqo ukkide wode awara saate qoppikaayzin saloppa damma foo7o ta kantto wutii foo7ida.

⁷ Ta sa7ite gol7i yessadera, «Saawula, Saawula, tana akkos baytstse?» gaaze qaala si7ida.

⁸ Taanii mahi, «Laatstso, neenii oode?» yagayda. «E mahi, Taanii, ne baytsize Naazirete Yesu-usa» yagayda.

⁹ Taara yezuntsi foo7ito bi7idap attin taas ohize qaalto si7ikaaya.

¹⁰ «Taanii, «Laatstso, ta akko oochcho?» yagayda. «Laatstsi taago, «Denddii Damasqqo qito. Ne oochchode gaar Xoozii qoppidebaz ubba ize nees ohinttoda» yagayda.

¹¹ Yinna damma foo7itippa denddii ta aafita dhummin, taara yeze asuntsi ta kushito aykkii, tana gochchii Damasqqo yeltstsida.

¹² «Damasqqo yeze Ayhuduntsi ubba markkidhezen gaama bonchchize fettii Hananiya gaaze atstse, nu higgito bonchchizen Xooz mintsii woossize yene.

¹³ E taago yi7i, ta kale eqqii, «Ta ishe Saawula, bo7o» gayda. Ellisii ta eza bi7ida.

¹⁴ «E taago, «Nu aaduntsi Xoozze neenii E qoftto erode gaar, Xilliza be7ade gaaran E doonttippa qaala si7ade gaar tiinii nena doorida.

¹⁵ Neenii bi7idebazisin si7idebaz as ubba tiino ees markka maaqqade fana.

16 Hyatte akkos gam77e? Xammaqintto; E suntsito xeezii ne nagartippa meecintto» yagayda.

17 «Taanii suuba Yerusalaame maaqqii Xoozze Keetsta woossodera, taas qonccitsi benttida.

18 Qonccisite Laatstsii taago, «Ne taas markkidhize markkatitsito asuntsi ekkoosse gisho ellisii Yerusalaameppa kezo» yaga7odera bi7ida.

19 «Taanii, «Laatstso, Ayhude woosa Keetsta ubba nena ammanzuntsana aykkii hyadhdhidayan achi keetsta olidaya maaqqizanno un erane.

20 Un ne markka Isxifaanosa wodhize wode ta yinna oochchite wolla yene. Mahi un kale eqqii eza wodhizunts ma7ito naagane» yagayda.

21 «Laatstsii taago, «Taanii nena Ayhude maaqqoosse asuntsago hyaako sa7a kiittode gisho denddii qito» » yagayda.

Phawuloosa Roome asi maaqqizanno ersida

22 Phawuloosa yinna qaalto ohi hyaasode wontsis asuntsi E gaazanno si7ine. Yinnippa suuba, fa qaalto dhoqi yiizii, «Hyanna sa7itippa dhabiso! E yessades beezoos» yagayda.

23 Un kacinttii, fa ma7ito eella afa dhogii xura ude lalodera;

24 Shaalaqize bi7i wottaddarunsi Phawuloosa un fa yeze besa kangode gaara kiitida. Mahi asuntsi akkos hyannigaara kacinttezako erodes koyi Phawuloosa dafera garafii loytsii oocode gaar untana kiitida.

25 Yezin wottaddarunsi Phawuloosa dafera mintsii accii garafodes yiize wode Phawuloosa

fa kantte eqqide mato hyalaqizego, «Roome asi* firdda baayzin garafizanna yinttis woga?» yagayda.

²⁶ Mato hyalaqize yinno si7ide wode shaalaqizego hyanggi, «Hyay atitse Roome asi. Neenii akko oochchodes qoppe?» yaga7i oocida.

²⁷ Shaalaqize Phawuloosago shiiqi, «Ne Roome aso? Ane taas oho» yagayda.

Phawuloosa, «Yee» yagayda.

²⁸ Shaalaqize mahi, «Taanii hyanno gadetitsito gaama miishera ekkida» yagayda.

Yezin Phawuloosa, «Ta hyanna gadetitsito yelintti ekkida» yagayda.

²⁹ Yinnii gisho, Phawuloosa loytsii oocodes qop-piduntsi iira eeppa shaakkintida. Shaalaqize Roome asi santsalaatara accidanno eride wode zhashtida.

Phawuloosa Ayhude Shanggo tiino shiiqida

³⁰ Wonttisti wode Shaalaqize, Ayhuduntsi Phawuloosa akkos mootezako shaakkii erodes koyi billida. Kahinunts hyalaquntsin shanggo ubbuntsi shiiqode gaar kiittida; mahi Phawuloosa ki7i un tiino essida.

23

¹ Phawuloosa firddize asuntsana dakkii bi7i, «Ta ishunto, ta hayno yellodes Xoozze tiino ta yestte ubba lo77o wozinara yezida» gayda.

² Kahinunts hyalaqize Hananiya, Phawuloosa doonto baqqode gaar E kale eqqiduntsana kiittida.

* **22:25 Roome asi:** 16:37 Bo7ote.

³ Ye wode Phawuloosa eego, «Naate bootsi forchcho tizhinttide dochey, Xoozii nena baqqoda. Neenii taalla higgera firddodes bettii yezite higge ashshii tana baqqade gaar kiittane?» yagayda.

⁴ Phawuloosa kale eqqiduntsi eego, «Ne Xoozze kahinunts hyalaqa cazhane?» yagayda.

⁵ Phawuloosa, «Ta ishuntso, E kahinunts hyalaqa maaqqidanno ta erikaaya; akkos gayko Xoozze qaaltte, «Ne worzha ahizella iita qaala ohippe» yaga7intti xaafinttida» yagayda.

⁶ Yezin Phawuloosa yinna besite yeze asuntsappa bagguntsi Saduqaawuyane, bagguntsi Farisaawuyane maaqqizanno erii, «Ta ishuntso, ta Farisaawuyane Farisaawuyane na7a; «Hyayqqiduntsi hyayqoppa denddoda» ga7i taanii ufayssara naagize gisho un taalla firddane» yaga7i ohida.

⁷ Phawuloosa yinno gayde wode Farisaawunts giddan Saduqaawuntsi gidda kachchi kezin shaakkinttida.

⁸ Akkos gayko, Saduqaawuntsi, «Hyayqqide asi denddoos; kiitanchchon, ayyaanan baaya» ya-gaazuntsana. Yezin Farisaawuntsi ubba yezanno ammanane.

⁹ Damma kachchi kezida; Farisaawunts zala maaqqide higge asttamaaruntsi denddii eqqii, «Hyay atstsella akko bala baz denggikaaya; ees ayyaana woy kiitanchcho ohikaayzara ashshoos» yaga7i wolla lallida.

10 Kachchita ganggin asuntsi Phawuloosa shaqitsi ekkaame gaar ga7i, shaalaqize fa wottaddaruntsi wodhdhii un gidda fa eza ellisii kessii fa yeze bessa kanggode gaar kiittida.

11 Yinnii qamma Laatstsii Phawuloosa kale eqqii, «Phawuloosa, ne taas Yerusalaame markkidhidanni fana Roomen markkidhades beezane; minggo; akko baaya» yagayda.

Phawuloosa wodhodes zorinttida

12 Wonttisti wode Ayhuduntsi, «Phawuloosa wodhikaayzara mo7oos uzhoos» ga7i caaqqida.

13 Phawuloosalla yinno zorintti caaqqide asuntsi oytamappa aadhane.

14 Un kahinunts hyalaquntsi gade cimuntsago hyanggi, «Nuunii Phawuloosa wodhikaayzara katstsa gaazebaz mo7oos ga7i caaqqida.

15 Yikke, yinttin shangguntsin E baz loytsii qurichchizebaz yeze baz mahi, Phawuloosa yinttago ko7ode gaar shaalaqiza oocote. Nuunii E hyanna shiiqita yellodannippa tiino eza wodhodes giigii bettida» yagayda.

16 Yezin Phawuloosa mishti na7ay yinna zorinttidanno si7i hyanggi wottaddaruntsi yeze bessito gelii, Phawuloosas ohida.

17 Phawuloosa mato hyalaquntsappa feta xeeгии, «Hyay na7aya shaalaqizes ohize baz yeze gisho eza shaalaqizigo kanggo» gayda.

18 Mato hyalaqize na7aya shaalaqizigo kanggi, «Achi keetstsa yeze Phawuloosa tana faago xeeгии, hyay na7ay nees ohize baz yeze gisho eza neego ko7ode gaar tana woossida» yagayda.

¹⁹ Shaalaqize na7ay kushito aykkii, bale kessii, «Ne taas ohode qoftta akko?» yaga7i oocida.

²⁰ Na7ay shaalaqizego, «Ayhuduntsi Phawuloos-abaz tiinoppaan miintsii qurichchodes koyze gaar aazin neenii wontta eza shiiqite ko7ode gaar nena woossodes zore accida.

²¹ Yezin neenii un gaazanno si7ippe. Akkos gayko, oytamappa aadhize asuntsi Phawuloosa wodhikaayzara «Kattsa mo7oos, hyaatsi uzhoos» ga7i caaqqii, aachintti eza kafane. Hyatte ne gaazebaz xalaala si7odes kafane» yagayda.

²² Shaalaqize mahi, «Hyanna ohito ne taas ohi-danno melle oodesin ohippe» yaga7i na7aya suub dakkida.

Phawuloosa worzha ahize Filkkisa tiino kiit-tida

²³ Shaalaqize mato hyalaquntsappa lam77untsana xeegee, «Qammappa hyaydzdzii saate Qisaariya qitodes, lam77i xeet wottaddaruntsana, laappun tam faara asuntsanan lam77i xeet toora woringgizuntsana giigizote.

²⁴ Gadito ahize Filkkisago Phawuloosa saro yelitsodes toggize faara giigizote» yaga7i untana kiittida.

²⁵ Shaalaqize Filkkisas hyannigaara gaaze daddaabbo xaafida:

²⁶ «Qalawudiyooosa Luusiyosappa gade ahize bonchcho Filkkisasa, saro nees maaqqe.

²⁷ Ayhuduntsi hyay attsa aykkii wodhodes yi7adera, E Roome sa7a asi maaqqidanno erii wottaddaruntsara yellii eza ashshida.

²⁸ Un eza akkos mootizako erodes koyi un shiiqite eza ta shiishida.

²⁹ Un fa higgitis eza mootidap attin eza wod-hizebaz woy accizebaz baayzanno ta denggida.

³⁰ Un hyay atstsella zorinttide zigirsita tana yellin, ta ellisii eza neego dakkida. Eza mootizunsi ne tiino hyanggi mootode gaar kiit-tida» yagayda.

³¹ Yinnii gisho, wottaddarunsi kiitinttidanni fana Phawuloosa ekkii, qamma Antiphaxirisa yeltsida.

³² Wonttisti wode faara asunsi eera hyanggode gaar yeyizi asunsi suub maaqqida.

³³ Toggidunsi Qisaariya yellii dabddaabbiza gade ahizes inggi, Phawuloosa E tiino aatsida.

³⁴ Gade ahizay dabddaabbiza nabbabidan-nippa maaqqii «Phawuloosa, ne aba gade aso?» ga7i eza oocida. E Kilqiya asi maaqqidanno eride wode

³⁵ «Taani nebaz nena mootizunsi yi7ide wode si7oda» yagayda. Wottaddarunsi Phawuloosa Heroodisa gibbe naagode gaar kiittida.

24

Phawuloosa Ayhudunsi mootida

¹ Ichchin qammappa suuba kahinunts hyalaqize Hananiya, cimuntsaran Xerxeluusa gaaze fettii xabaqizera Qisaariya qitida. Un gade ahizuntsalla Phawuloosa mootida.

² Phawuloosa xee gintti gelide wode Xerxeluusa eza hyannigaara yaga7i mootida:

«Bonchcho Filkkisa, nuunii ne baggara gaama saro denggida, ne lo77o ahizanne nu gadita gaama laaminttida.

³ Bonchcho Filkkisa, nuunii aban ayde maaqqin folo galatara yinno ekkane.

⁴ Taanii nena gam77izikaayzara neenii ne kee-hatitsite nu baz hyaatara si7ode gaar nena woos-sane.

⁵ Hyay atstse dhube maaqqii sa7a ubba yeze Ayhudunts gidda buqutsi medhdhii Naazirawunts bagga asuntsana kaalitsizaya maaqqidanno erida.

⁶ Melle atto yezin, Xoozze Keetsito tunissades yi7adera nuunii eza aykkida; [nu higgitigaara ezalla firddodes qoppida.

⁷ Yezin shaalaqize Luusiyosa yi7i, wolqqara nu kushtippa eza kessii ekkida.

⁸ Eza mootizuntsin neego ye7ode gaar kiittida]*. Neenii ne ommite hyay attsa qurichchi nuunii eza mootize mootto ubba erodes dandda7ane» gayda.

⁹ Ayhuduntsin, «Hyanna ohita turo» ga7i E qoftto ma77ida.

Phawuloosa moottis mahe inggida

¹⁰ Gade ahizay Phawuloosa oho ga7i mallida. Phawuloosa hyannigaara ga7i mahida: «Neenii gaama wodeppa aykkii, hyantsi asuntsis firddit-era yezanno erii ta ohitis ufayssi wodhin mahe inggane.

* **24:8** Fetti fetii zaga maxaafite hyay kiflize baaya

11 Taanii goynodes Yerusalaame kezin taphpho lam77i qammappa aadhosanno neenii ne om-mite erodes dandda7ane.

12 Ayhuduntsi tana Xoozze Keetstsa maaqqin Ayhuduntsi woosa Keetstsa maaqqin katama maaqqin ooderan lallodera woy as shiishii buqut-ses dentsitsodera fettii asin denggikaaya.

13 Hyatten un tana mootize bazitis markka denggodes dandda7oos.

14 «Yezin taanii fettibaz ammanane; taanii higge gidda yezebazin nabuntsi xaafide ubbabaz-ito ammanii, nu aduntsi Xoozza, un worddo timirttite ogite goynane.

15 Un fa ommite ammanizanni gaar xilluntsin nagaranchuntsin hyayqoppa denddodanno taanin ammanane.

16 Yinnii gisho, taanii Xoozze tiinon as tiino ubba wode lo77o qofa taas yessade gaar ming-gane.

17 «Taanii Yerusalaameppa kezidannippa gaama bereppa suuba ta bagga dahuntsis maade immadesin zharsho zharshodes Yerusalaame yi7ida.

18 Taanii Xoozze Keetstsite yinno oochchii geezhe woga folii maaqqadera tana denggida. Ye wode taara gaama asi baaya, kachchin kezikaaya.

19 Yezin Iisiyappa yi7ide fettii fettii Ayhuduntsi ize yene; un taalla ohodes koyko yi7i tana neella mootodes dandda7ane.

20 Woy taanii shanggo tiino shiiqide wode oochchide bala yeziko hyantses ne tiino yezuntsi oho.

²¹ Turo taanii un gidda eqqii «Hyayqqiduntsi denddo yene ga7i hyayno firddas yin tiino shi-
iqida» ga7i uukki ohida; yinnippa melle yiizide
baz baaya» yagayda.

²² Yezin Filkkisa Laatstse oge baz shaakkii eride
gisho «Taanii yin ohito shaalaqa Luusiyosa yi7ide
wode firddoda» ga7i qaxaro inggi dakkida.

²³ Filkkisa mahi Phawuloosa accikaayyezara
naagode gaaran E iginuntsappa ooden eza
oocodes ye7odera kayaame fana mato hyalaqizes
ohida.

*Phawuloosa Filkkisa tiinon Dirusilla tiino shi-
iqida*

²⁴ Eeratsi gammappa suuba, Filkkisa Ayhude
maaqqide fa machchiti Dirusillara yi7i Phawu-
loosa kiittii ki7izii Kiristtoos Yesuusa ammano
baz eepa si7ida.

²⁵ Phawuloosa xillotitsibaz, fa omma ahize-
bazin yo7odes yeze firddabaz ohodera, Filkkisa
zhashtii, «Ne hyattes qito; taas wottide wode
nena xeejisada» yagayda.

²⁶ Ye wode Phawuloosappa gubbo ekkodes qop-
pii eza mahi mahi xeegizi eera ohinttane.

²⁷ Lam77i bereppa suuba, Filkkisa besite
Phorqiyoos Fisxoosa shuumunttida. Filkkisa
Ayhuduntsana ufayssodes koyi Phawuloosa bil-
likaayzara ashshida.

25

Phawuloosa Roome Kaatizego abeet gayda

¹ Fisxoosa fa awurajja gelii hyaydzdzii qammappa suuba Qisaariyappa Yerusalaame qitida.

² Ize kahinunts hyalaquntsin Ayhuduntsana kaalitsizuntsi Phawuloosa mootida.

³ «Phawuloosa Yerusalaame ki7izii nuus lo77o baz oochchoya» ga7i woossida; yinno un gaydanna Phawuloosa oge naagii eza wodhodes koyde gisho.

⁴ Fisxoosa unttago, «Phawuloosa, Qisaariya achi keetsta yene; taanii ta ommiten ellisii suuba maaqqades yi7ine.

⁵ E balidebaz yeziko yin shuumuntsi taara Qisaariya wodhdhii eza mooto» yaga7i mahida.

⁶ Fisxoosa un kale osfun woy taphphi qamma gaar gam77idannippa suuba Qisaariya wodhdhida. Wonttisti wode firdda oydalla bettii Phawuloosa ko7ode gaar kiittida.

⁷ E yi7in Yerusalaameppa yi7ide Ayhuduntsi E kale eqqii un markka shiishodes dandda7oosse damma mintsi mooto eella shiishida.

⁸ Phawuloosa mahi, «Taanii Ayhuduntsi higge maaqqin Xoozze Keetsta maaqqin woy Roome Kaat maaqqin Qeesare qohikaaya» gayda.

⁹ Yezin Fisxoosa Ayhuduntsana ufayssodes koyi Phawuloosago, «Yerusalaame hyanggi hyanna moottis ize ta tiintte firddintodes koyane?» yaga7i oocida.

¹⁰ Yezin Phawuloosa, «Taanii firddintodes beezize Qeesare firdda keetsta tiino eqqida. Neenii loytsii erzanni gaar ta Ayhuduntsana akkoran qohikaaya.

¹¹ Yikke, taanii qohidebazin hyayqos yeltside-baz oochchidebaz maaqqizako hyayqoppa tana ashsho ga7oos. Yezin un tana mootize mootta cer maaqqiko ooden tana untis aatsii inggodes dandda7oos. Qeesare ta baz firddo ga7i oocane» gayda.

¹² Ye wode Fisxoosa fa zorinttizuntsara zor-intti, «Neenii Qeesare ta baz firddo ga7i oocida; Qeesarego qitoda» ga7i mahida.

Phawuloosa Agirpha tiinon Barnniiqe tiino shiiqida

¹³ Eeratsi qammappa suuba Kaat Agirphan Barnniiqen Fisxoosa saritsodes Qisaariya hyang-gida.

¹⁴ Ize un gaama wode gam77in, Fisxoosa Kaatizes Phawuloosabaz hyannigaara yaga7i qoncizida; «Filkkisa billikaayzara ashshii qitide fettii atstse hyanne yene.

¹⁵ Taanii Yerusalaame hyanggide wode kahnunts hyalaquntsin Ayhude cimuntsi eella afa firddode gaar tana woossii E baz taalla mootida.

¹⁶ Taanii, «Mootinttide atstse fana mootizunts tiino eqqii fa mootidannis mahe inggikaayzin, oona maaqqikon aadhii ingginttizanna Roome woga baaya» ga7i untis mahida.

¹⁷ «Yinnii gisho, un hyanne shiiqide wode taanii gami7ikaayzara wontisiti wode firdda keetsta gelii Phawuloosa ko7ode gaar kiittida.

¹⁸ Eza mootizuntsi E kale wutii eqqii, iitabazara eza mootikaayzar ashshaama ga7i taanii qoppi-danni gaar eza mootikaaya.

¹⁹ Yezin un fa ammanobazin Phawuloosa, «Faxa yene» gaaze fettii hyayqqide Yesuusa ga7inttize atstsebaz eera lallane.

²⁰ Hyanna ohita tana shaakkodes deexide gisho Phawuloosa Yerusalaame hyanggi, ize firddintodes koyzako ga7i eza oocida.

²¹ Yezin Phawuloosa fa ohito Qeesare be7ade wontsis achi keetsta gam7odes oocida. Taanii eza Qeesarego dakkode wontsis E accinttode gaar kiittida» yagayda.

²² Yinnii gisho, Agirpha Fisxoosago, «Taanii ta ommiten hyay atstse gaazanno si7odes koyane» gayda.

Fisxoosa eego, «Neenii wontta E gaazanno si7oda» yagayda.

²³ Wontistti wode Agirphin Barnniiqen damma bonchchora shaalaquntsara katama yeze ahize asuntsara yi7i firdda keetsta gelida. Fisxoosa Phawuloosa xeeigizi ki7ida.

²⁴ Fisxoosa, «Kaati Agirphan, hyanne nuura yeze asuntso, Ayhuduntsi Yerusalaamen hyannen uukki, «E yikkeppa suuba faxa yessades beezoos» yaga7i, tana woosside atsta hyaya yin be7ine.

²⁵ Yezin eza hyayqos yeltsiebaz akko bazin taanii denggikaaya. E fa ommite, «Qeesare ta baz firddo ga7i oocane» gayde gisho Qeesarego eza dakkodes qofa accida.

²⁶ Taanii E baz ta laatstse Qeesares xaafodes maaqqize erinttidebaz akkon baaya. Yinnii gisho, E baz yin bi7iko ta xaafodebaz benttod yezako ga7i yin tiino aatsii Kaati, Agirpha, ne tiino eza ki7ida.

²⁷ Akkos gayko, acinttide attsa aatsize wode E akkos mootinttezako mikinaato ersizikaayzara ashshizanna taas eeyatitsi aazane» yagayda.

26

Phawuloosa Agirpha tiino mahide mahe

¹ Agirpha Phawuloosago, «Neenii nebaz ohodes dandda7ane» gayda. Ye wode Phawuloosa fa kushito dentsii hyannigaara gayda:

² «Kaati, Agirpha, Ayhudunsi tana mootide bazis ubba mahe inggodes hyayno ne tiino eqqit-
era taas ixa lo77o ga7i qoppaane.

³ Yinnan Neenii Ayhude wogan lallen loytsii erane; yinnii gisho tana azal7ikaayzara si7ade gaar woossane.

⁴ «Taanii na7atitsappa aykkii ta asunts giddan Yerusalaame yezide ta yestto Ayhudunsi ubba erane.

⁵ Taanii tiinoppa aykkii, nu ammano higitto mintsii naagize Farisaawunts kochchappa maaqqidanno un markkidhades koyko erane.

⁶ Hyatten taanii Xoozii nu aduntsis inggoda gayde ufayssito naagize gisho mootinttii hyanne eqqida.

⁷ Mahi taphpho lam77i nu adunsi kochchita Xoozza qamman awaran mintsii goyniter Xoozii inggoda ga7idanno ekkodes ufayssara naagii yene. Kaati Agirpha, Ayhudunsi tana mooti-
zanna taanii ufayssara yinno naagize gisho.

⁸ Xoozii hyayqqiduntsana dentsizanna akkos yin gidda ammaninttoose baz maaqqido?

⁹ «Zaga taanii ta ommiten Naazirete Yesu-usa suntsito ixnodes dandda7inttide baz ubba oochchodes beezane ga7i qoppida.

¹⁰ Taanii Yerusalaame oochchidanna hyanno. Kahinunts hyalaquntsappa adetits wolqqa ekkii Xooz asuntsappa gaamuntsana accizida. Unttana wodhize woden hyayqo qofite giigida.

¹¹ Gaama wode Ayhude woosa Keettsa ubba un seerinttode gaaran Yesuusa cazhode fana wolqqidhes qoppida. Taanii wogabaz untтана kaccii melle atto yezin, bale sa7a katama yellii untтана bay7ane.

¹² «Taanii hyanna ohitis kahinunts hyalaquntsappa adetits wolqqan kiita ekkii Damasqqo qitane.

¹³ Kaatayo, taanii awara saate oge yessadera awa foo7oppa gaama aadhize foo7o bi7ida; yinnan ta kantton taara yedhdhizunts kantto wutii saloppa foo7ida.

¹⁴ Nuunii ubbuntsi sa7ite gol7eze wode Ibraysxe doonara, «Saawula, Saawula, tana akkosi bay7e? Neenii nena caddize biratiza ixxiko nees wozzi iitoda» ga7i taas ohodera si7ida.

¹⁵ «Taanii, «Laatstso, ne oode?» gayda.

«Laatstsi, «Taanii, ne bay7ize Yesuusa;

¹⁶ Yezin denddii eqqo. Hyayno neenii tana bi7idannon tiinoppa ta nena beessadanno mel-luntsis markkidhade gaar ta taas oochchiza mahi nena shuumodes nees benttida.

17 Isra7eele asuntsappan taanii nena unttago kiittize Ayhude maaqqoosuntsappa nena ashshoda.

18 Neenii un aafto bugoda, dhumappa foo7ogo, Xalahe kusheppa Xoozago untana mahoda. Un tana ammanii nagara atotitsi ekkoda. Xoozii ammanii geezhide asuntsi gidda fa laatto demmada» yagayda.

19 «Kaati Agripha, yinnii gisho, taas saloppa benttide qonccitsitis kiitinttodanno ixxikaaya.

20 Yezin taanii tiinidhii Damasqqo gidda yinnippa suuba Yerusalaame gidda Yihuda sa7a ubba yezuntsin Ayhude maaqqoosuntsi fa nagarappa Xoozago maaqqade gaaran nagarappa maaqqidanno beezize oocha oochchode gaar qaala ohida.

21 Yinnii gisho, Ayhuduntsi tana Xoozze Keetsta aykkii wodhodes koyda.

22 Hyayno yellodes Xoozze maade taappa shaakkinttikaaya; yinnii gisho, eeratsisin dammas markkidhitera hyanne eqqida. Nabuntsin Musen hyanoda ga7i ohidannippa melle fettibazin taanii ohidebaz baaya.

23 Yinnan, «Kiristtoosa madha ekkodes beezane; mahi hyayqoppa tiino denddii Ayhuduntsisin Ayhude maaqqoosuntsis foo7o awajjane» ga7i.»

24 Phawuloosa yinno ga7i mahodera, Fisxoosa fa qaaltto dhoqi yiizii, «Phawuloosa, ne zhaashtida; ne gaama tamaridanna nena zhaashas yeltstsida» yagayda.

²⁵ Yezin Phawuloosa, «Bonchcho Fisxoosa, taanii turibazin koshshize bazin ohinep attin zhaashtikaaya.

²⁶ Taanii qoncce ohize ohito Kaati erane. Hyanna ohita aachichcha oochinttikaayze gisho fettin eepa genggoosanno taanii geeshi erane.

²⁷ «Kaati Agripha, neenii nabuntsna ammanane baane? Ne ammanzanno taanii erane» gayda.

²⁸ Kaati Agripha, Phawuloosago, «Hyanna eerats saate tana kiristtaane mahodes koyane?» yagayda.

²⁹ Phawuloosa, «Gaama wode maaqqin eerats wode ne xalaala maaqqikaayzin hyayno tana si7ize ubbunsi hyanna achitip attin ta fana maaqqade fana Xooz woossane» yagayda.

³⁰ Yinnippa suuba, Kaati Agripha gade ahize Fisxoosa, Barnniiqen untara bettide ubbunsi denddida.

³¹ Izippa kezii qititera fete fetera, «Hyay atstse hyayqos woy achchis yeltsizebaz akkon oochchikaaya» ga7i wolla ohinttida.

³² Agripha Fisxoosago, «Hyay atstse <Qeesare ta baz firddo> gaykaayzako bilinttodes dandda7ane, yezin attida» gayda.

27

Phawuloosa Roome qitida

¹ Nuunii markkabera Xaaliya qitode fana un accide wode kaatunsi kaat maaqqides wottadaruntsana olas kiittize fete Yuuliyoosa gaaze mato hyalaqizes Phawuloosan melle eeratsi achcha yeze asuntsana inggida.

² Isiya gaxa yeze guta qitize Adiramixiyoone markkabe gidda gelii denddida. Maqedooniya asi maaqqide Teselonqe Arsxirokoosa nuura yene.

³ Wonttistti wode nuunii Sidoona yellodera, Yuuliyoosa Phawuloosas loytsii fa lagguntsago hyanggi koshshize baz maadinttode gaar unttago dakkida.

⁴ Izippa denddii tiinora nuulla baqqize gisho hyaatstsara teqinttide sa7a, Qoophiroosara kate mahi yeekka zalara aadhida.

⁵ Kilqiyani Phinfiliya kale yeze abba fiinggi Liiqiyani yeze Muura yellida.

⁶ Ize mato hyalaqize Xaaliya qitize Iskkindiriya markkabe denggi, ize nuna geltsida.

⁷ Nuunii gaama wode leemi yedhdhii, gaama madhara Qanddoosa katama kale yellida. Yeygara qitodes nuna gote kayin Salmoonara aadhii hyaatsara teqinttide sa7a, Qarxeesara katii aadhida.

⁸ Gaama madhara gaxa gaxa aykkii Laasiya katama kale yeze abba gaxite «Lo77o markkabe Shemppize bessi» ga7inttize besite yellida.

⁹ Nuunii ize gaama wode gam77idannippa suuba xooma bilinttin, markkabera yedhdhizanna wayitstsize gisho Phawuloosa untana zorida.

¹⁰ «Asuntso, nu hyanggize ogite damma qohen damma dhabe yezanna taas benttane; qohita caanaallan markkabella xalaala maaqqikaayzin nu ommitillan yelloda» gayda.

¹¹ Yezin mato hyalaqize Phawuloosa gaydannippa aadhii markkabe izhizayin markkabiti adayin gaazanno ammanida.

12 Yinna abba gaxa yeze katama balggo agina aatsodes untis giigoose gisho gaama asuntsi faas dandda7inttiko Finqqe katama yellii sila agina yeyga aatsodes zorinttida. Finqqe ude awa geloppan sulle awa geloppan gidda abba gaxa yeze markkabe caana ketstsize bessi sila agina ize aatstsodes qofa shiishida.

Abballa gote denddida

13 Eerats yeekka baqo baqqide wode un qoppidannigaara hyanide fana yi7in denddii, markkabize en7aame gaar aykkize meqiza ude ekkii Qarxeese kalera aadhida.

14 Yezin gaama gam77ikaayzin «Awuraqiis» gaaze damma gote hyaatsara teqinttide sa7itippa sulle untalla afa denddida.

15 Ye gotize markkabiza urqqii hyanggaame fana kayde gisho baqize markkabiza fa koyde bessa kangode fana dakkii ashshida.

16 Nuunii Qeeda gaaze hyaatsara teqinttide sa7a katii hyanggitera gaama waayera markkabize gonggiza ashshodes dandda7ida.

17 Un gonggiza ude kessidannippa suuba gaadera markkabizella xaaxii, mintsii accida. Surtiisa gaaze shaftte fana gol7izaame gaar yirggii, markkabize shartto ketstii markkabiza hyarii izhida.

18 Gotize miinggi hyanggodera wonttisti wode caanttipa baggito Abba ole aykkida.

19 Hyaydzdzintsa gamma markkabize miishito ekkii fa kushtira olida.

20 Nuunii gaama wode awa aafen xoolintton bi7ikaayze gishon damma gote nuulla baqqide

gisho tiinoppa shemppora attoda ga7i qop-pikaaya.

²¹ Ye wode un gaama wode katstsa miikaayzara gam77ide gisho Phawuloosa un gidda denddii eqqii, «Asuntso, yin ta zortto ekkii Qarxeesappa denddikaayzara attezako hyanna qohitan dhabit-tan nuna yellaama yeshsha.

²² Yezin taanii yinttana zhashtippete ga7i zora-ne; akkos gayko, hyay markkabize dhabodap attin yinttappa fettii as shemppon dhaboos.

²³ Hyayno qamma ta E baz maaqqidayin ta goynize Xoozze kiittide kiitanchcho ta kale eqqii,

²⁴ «Phawuloosa, zhashtippe; neenii Roome Kaati Qeesare tiino eqqodes beezane. Yikke Xoozii ne gisho neera hyanggize asunts ubbunts shemppito ashshida» gayda.

²⁵ Yinnii gisho, asuntso, zhashtippete. Ye kiitanchchize taas ohidanna hyanodanno ta Xoozza ammanane.

²⁶ Yezin baqize nuna kanggi fettii hayaatsara teqinttide sa7a gaxa oloda» gayda.

²⁷ Taphpho oydintsa qamma Adiriya Abba gidda nuna baqita goden hyankan urqqodera, qamma giddii bilahe maaqqize wode markkabite oochchizuntsis sa7ago ukkide gaar aazida.

²⁸ Un geennatitsito erodes koyi gaade bertstsa deexobaz accii Abba olin, abba gentta osfun tam hyadha maaqqida. Eeratsi gam77i, mahi olin izippun tam hyadha maaqqida.

²⁹ Un abba gaxa yeze shuchchalla dom7inttaame gaar zhashtii, markkabize qitaame gaar aykkize oyddii meqo

markkabizeppa suubara abba dakkii, sa7ita wonttode gaar Xooz woossida.

³⁰ Markkabite oochchizuntsi markkabizeppa dhabodes koyi, markkabize qitaame gaar aykkize meqito markkabizeppa tiino zalara abba olize gaar aazizi gonggiza abba olida.

³¹ Phawuloosa mato hyalaqizegon wottaddaruntsago, «Hyantses markkabite shemppii bettanxiko yin attodes dandda7oos» gayda.

³² Yinnii gisho, wottaddaruntsi gonggize acintide gaadiza gachchii dakkii ashshida.

³³ Sa7a wonttodes yi7adera ubbuntsi katstsa ma7ade gaar Phawuloosa asuntsago, «Yin katstsa mu7ikaayzara gam7ide hyaynora taphpho oyddii qamma gam7ida.

³⁴ Yinnii gisho, eeratsi katstsa yin ma7ade gaar taanii yinttana woossane. Yin minggode gaaran shemppora yessade gaar eeratsi katstsa ma7ades koshshane; melle atto yezin yin omma isintsitip fettin dhaboos» gayda.

³⁵ Phawuloosa yinno ga7i boora ekkii ubbunts tiino Xooz galatida; booriza baxxi me7e aykkida.

³⁶ Ubbuntsi miinggi fa faas katstsa ekkii mu7ida.

³⁷ Nuunii markkabite yezuntsi lam77i xeeti laappun tam izippun.

³⁸ Un mu7i mizhide wode caana zargito abba olin markkabize deexito foollizida.

Markkabize meqqida

³⁹ Sa7a wonttide wode markkabe oochchizuntsi aba sa7a yellezako erikaayzara, abba gaxa

yeze shafe silimo bi7ida. Faas dandda7inttiko markkabiza yinna shafttigo shiishodes qoppida.

⁴⁰ Yeyzi, markkabize qitaame gaar aykkize meqito billii Abba olida. Ye wode izhize minxa accize gaadiza billida. Yinnippa suuba, baqita markkabiza tiino urqqode gaar markkabiza kanggize shara tiino zalara dhoqi yiizii yedhdhe aykkida.

⁴¹ Yezin markkabize shafe nadinttidella dom7inttii goodhinttida. Markkabizes tiino zaltta xosinttii shaftto caddii aykkii en7anxi ixxin, suuba zaltto gote urqqizannippa denddii meqqe aykkida.

⁴² Wottaddaruntsi achi asuntsappa fettin hyaat-site hyadhdhii kezii dhabaame gaar untana wodhodes zorinttida.

⁴³ Yezin mato hyalaqize Phawuloosa ashshodes koyi wottaddaruntsara zorintto ixxida. Hyaatsi hyadhdhii erize ubba markkabizeppa hyaatsite doollii doollii wodhdhii tiinidhdhii gaxa kessade gaar kiittida.

⁴⁴ Attiduntsi sanqqitillan, markkabize meqitsitilla afa kessade gaar kiittida. Yinnii gaara yi7i ubbuntsi gaxa sarora kezida.

28

Phawuloosa Maltta hyaatsara teqinttide sa7a

¹ Nuunii gaxa sarora kezide wode yellidanna hyaatsara teqinttide sa7ita Maltta ga7inttizanno erida.

² Maltta asuntsi nuus gaama lo77ida. Ira bukkide gishon ciishize gisho tama eetsii nuna ubba morkkida.

³ Phawuloosa gaama hyayxe shiishii tama gad-dodera, goppi michiti gisho kezii E kushtilla xaax-intti eza dhayda.

⁴ Maltta asuntsi goppi Phawuloosa kushite xaaxinttidanno bi7ide wode fetay fetego, «Turo hyay atstse shemppo wodhide asi; melle atto yezin abbappa E attinin xoozze firddappa* attii faxa yessades dandda7ikaaya» yagayda.

⁵ Yezin Phawuloosa fa kushtippa shooshiza wuxurkki, tama olida; eza akkon qohikaaya.

⁶ Un, «E galtta kixxane, woy tiirikaayzin gol7i hyayqqane» ga7i naagane. Yezin gaama wode naagii E gallite akkon dummudhide baz dhabin, «Hyay eeqa» ga7i fa qoftto laammida.

⁷ Yinna kara gancite hayaatsara teqinttide sa7a hyalaqize, Pupliyoosa gaazes gade yene; hyay-dzdzii qamma yellodes E nuna siiqora morkkida.

⁸ Pupliyoosa aday omma ottsi, micharan gancce hyarggera woy7i yene. Phawuloosa E kara gelii ees Xooz woossida; fa kushito eella gaddii fatstsida.

⁹ Yinnippa suuba, Malttan yeze hyargginttize melle asuntsin yi7i faxida.

¹⁰ Un nuna gaama bonchchida; nuunii markkabera qitodes denddide wode oges koshshize baz nuus inggidda.

Phawuloosa Malttappa Roome qitida

* **28:4 Xoozze firddappa:** Ye wode yinna sa7ite melle melle maachi xoozuntsi yene. Unttappa fetta iita oochchize asuntsana firddizanno. Iza firdda xoozii ga7intti xeeqinttida.

¹¹ Hyaydzdzii aginappa suuba, Maltta gidida seete aatsii Iskkinddiriya markkabera hyamades denddida. Ye markkabizella Diyosqoroosa gaaze mentte eequntsi misile yene.

¹² Sirakuuse katama gelii ize hyaydzdzii qamma bettida.

¹³ Izippa denddii Regiyume katama yellida. Fettii qammappa suuba, yeekka zalara baqo baqqin, wonttisti wode Futiyulosa katama yi7ida.

¹⁴ Ize nu fettii fettii ammanze asuntsana denggin, faara saamintta gam77ode gaar nuna woosida. Yinnippa suuba, Roome nu qitida.

¹⁵ Roome yeze ammanze asuntsi nu baz si7i, Afiyoosa Gabe, Hyaydzdzii Aqize bessi ga7inttize bessito yellodes nuna mikkodes yi7ida. Phawuloosa untana bi7ide wode Xooz galatii minggida.

Phawuloosa Roome gidida

¹⁶ Nu Roome gelide wode Phawuloosa naagize wottaddare ingginttin faas yezo ga7inttida.

¹⁷ Hyaydzdzii qammappa suuba, Phawuloosa Ayhudunts hyalaquntsana faago xeegezida. Un shiiqide wode unttago, «Ta ishuntso, taanii nu asuntsana woy nu aduntsi wogalla akko qohize bazin oochchikaaya, yezin tana Yerusalaame accii Roome asuntsis aatsii inggidda.

¹⁸ Un ta mootto bi7i hyayqos yeltsizebaz taalla akko bazin denggikaayze gisho tana billodes qoppida.

¹⁹ Yezin Ayhuduntsi yinno ixside wode un7intti «Ta baz Qeesare firddo» gaydap attin taanii ta worzhito mootizebaz yezin baaya.

²⁰ Ta yinttana xeegezidanna yinttana be7adesin yinttis hyanno ohodes. Ta hyanna santsalaatar acinttidanna Isra7eele asuntsi naagize ufayssiti gisho» gayda.

²¹ Ayhude hyalaquntsi Phawuloosago, «Nuus Yihudappa nebaz dabddaabbe yellikaaya. Izippa ye7eze asuntsappa fettin nebaz iita ohize baaya.

²² Yezin hyanna ne kaallize ammantto melle melle besite asuntsi ixizanno nuunii erize gisho ne qoftto si7odes koyane» gayda.

²³ Un fa ye7ode qammito Phawuloosas qaxarii, yinna qammite gaanggi E yeze besite yi7ida. E wonttappa ugre yellodes Xoozze ka7itumo baz untis markkidhida. Mahi un Yesuusa baz ammanode gaar Muse higgefan nabunts max-aafepa geeshi untana tamaarssida.

²⁴ Fete fete Phawuloosa gaydanno ammanida, yezin melluntsi ammanikaaya.

²⁵ Un wol gidda ohito ekkaxide wode Phawuloosa fettibaz gaydannippa suuba qitida. E hyannigaara gayda: «Geeshi Ayyaana yin aduntsis nabe Isayaasa doontte ohidanna turo.

²⁶ «Neenii yentsi asuntsago hyanggi,
yin sissi si7ine, yezin yin qoppoos;
yin be7e be7ine, yezin denggoos.

²⁷ Hyantsi asunts wozintta muumida;
un hyayta tullida;
un aafan goozinttida.
Yinna baayzako,
un fa aafte bi7i, fa hyayte si7i, fa wozintte
tiirii,
un taago maaqqiko;

taanin untana fatstsod yeshsha ga7o» gayda.

²⁸ «Yikke, hyanna Xoozze ashshize kiita Ayhude maaqqoosuntsis maaqqidanno erane. Untin si7oda» gayda.

²⁹ Phawuloosa yinno ga7idannippa suuba Ayhuduntsi fa gidda gaama lallite kezii qitida[†].

³⁰ Phawuloosa kira keetsta lam77i bere kumutsi yezida; ize yezitera faago yi7iza ubba mukkane.

³¹ Zhashimo baytsi ooden kaykaayzin Xoozze ka7itumo sabbakida; Laatstse Yesuus Kiristtoosa baz qonccizi tamarssida.

[†] **28:29** Zaga fettii fettii kushera xaafintide maxaafite faydo 29 baaya.

Kille Caaqo
The New Testament in the Oyda language of Ethiopia,
Latin script

copyright © 2025 The Word for the World International

Language: (Oyda)

Contributor: The Word for the World International

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2025-05-20

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 19 May 2025 from source files dated 20 May 2025

6edc256e-39e9-59ad-86cf-e1d4328a7cf2